

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy.
Kasa czynna od 11 do 1-ej.
Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175
CENA NUMERU 20 GROSZY

TOWARZYSZE! PRZYJACIELE! CZYTELNICY!
Pamiętajcie o 2.000 nowych stałych prenumeratorów dla „Robotnika“!

**PO BIAŁOGRODZKIM
ZAMACHU STANU**

Żle uczyniłby ten, kto by lekceważył doniosłość wypadków, jakie się przed kilkunastu dniami rozegrały w stolicy Jugosławii. To nie sporadyczny fakt, wypływający z miejscowych stosunków — to przejaw choroby, która toczy całą Europę. Wszak nawet we Francji faszystki podnieśli głowę, oczekując nowego „swego“ generała, a część prasy francuskiej przebija coraz wyraźniej o rzekomym „kryzysie parlamentaryzmu“.

Parlamentowi, temu zbiorowemu mózgowi wybrańców społeczeństwa, przeciwstawia się siła brutalna, ujawniająca się w „Białej Rece“ i w innych mafjach oficerskich.

Na czele tych mafji zwykle stoją ludzie, nie mający nic do stracenia. Często są to ludzie ze smutną przeszłością, jak Primo de Rivera (co widać z głosej broszury Blasco Ibaneza), często ludzie, którzy się nurzali w krwi ludzkiej.

Wszak generał Żiwkowicz, dzisiejszy premier, był jednym z tych, którzy inicjowali mord króla Aleksandra Obrenowicza i królowej Dagii. Trupy ich, zmasakrowane i zbyszczeszczone, wyrzucono z sypialni królewskiej przez okno. Rząd angielski przez długie lata po tym mordzie nie chciał utrzymać stosunków dyplomatycznych z Rządem serbskim.

Dziwną rolę poczyna odrywać armia dzisiejsza, a raczej jej korpus oficerski.

Spółczeństwa europejskie nie szczeni kosztów na utrzymanie armii, podwyższając wciąż budżety wojskowe kosztem innych, nieraz palących potrzeb. Czynną to w przekonaniu, że armia osłoni kraj przed najazdem wroga, służąc interesom całego kraju. Oficerowie są jednak niecierpliwi i nerwowi, i swą energię chcą wyładować gdzieindziej. Rozpiera ich „instynkt władzy“, choć do jej objęcia nie posiadają zwykle dostatecznych kwalifikacji. Broń, którą daje im do ręki cały naród, nie zaspakajając nieraz wielu pińnych potrzeb, zwracają oni przeciw narodowi.

— Skoro Wy się ze sobą kłóćcie — mówi oficer z „mafji“ zakonspirowanej — ja będę tym, którzy na tem skorzystają.

I zamiast normalnej gry interesów innych warstw społecznych, wysuwa się na pierwszy plan bezmyślna, często brutalna siła.

Słowa Gribojedowa ze słynnej komedji, zawierające groźbę oficera w stosunku do społeczeństwa: „On w tri szereni was postroił, a piknie — tak razem uspokoił“ (on was ustawi w trzy rzędy, a jeśli zaszmeracie, to was odrazu uspokoi) — oto cały program, cała filozofja rządów oficerskich.

W tych warunkach idea rozbrojenia powszechnego, której zwolennikami są w pierwszym rzędzie socjalistyczne partie, nabiera szczególne znaczenia. Rozbrojenie staje się nietylko rekojmnią powszechnego pokoju i zabezpieczeniem przed jakąkolwiek inwazją. Dają ono gwarancje, że kraj nie stanie się terenem wewnętrznej okupacji, i pozwala obywatelom pracować spokojnie pod osłoną praworządności.

Nie apelowanie do czystości sumienia, bo sumienia przygłuchły nieco w epoce powojennej rozwydrzenia, lecz apelacja wzmożona za powszechnem rozbrojeniem ludów, staje się nagłym hasłem dnia dzisiejszego.

Jan Krzesiawski.

**TAK BYWAŁO ZA CARATU
POD SĄD OPINJI PUBLICZNEJ**

Tow. Stanisław Niemyski, redaktor odpowiedzialny tygodnika P. P. S. „Chłopska Prawda“, został oskarżony z art. art. 129, cz. I p. 6 i 154, cz. II Kodeksu Karnego za artykuł, wydrukowany w numerze 17 „Chłopskiej Prawdy“.

P. prokurator uznał, że tow. Niemyski:

„1) dopuścił się nieposzanowania władzy...
2) podburzał do nienawiści pomiędzy poszczególnymi częściami ludności...“

Tow. Niemyski pozostawał szczęśliwie na wolności, złożywszy deklarację o nie wydalaniu się z Warszawy.

Aliści p. podprokurator Guskowski zgłosił wniosek o „zmianę środka prewencyjnego“ na kaucję w wysokości 500 złp.

Ani o wniosku p. Guskowskiego, ani o decyzji sądu tow. Niemyskiego NIKT NIE POWIADOMIŁ.

zamiast tego przybyła do jego mieszkania wczoraj, o g. 7 r., policja i OKAZAŁA ROZKAZ ARESZTOWANIA DO CZASU ZŁOŻENIA KAUCJI. Aresztowanego odprowadzono POD KONWOJEM do siódmego komisariatu policji państwowej, a stamtąd pędzono wespół z przytrzymałymi w ciągu nocy mętami społecznymi do MIEJSKIEGO ZAKŁADU DEZYNFEKCYJNEGO.

Na miejscu tow. redaktor Niemyski zażądał lekarza, wskazując, że stan jego płuc nie pozwala na kąpiel w łaźni, do której i z której trzeba przechodzić na go przez kilka pokoi o temperaturze pod wórzowej.

Protest i żądanie nie odniosły żadnego skutku. Tow. Niemyski został „poddany kąpielom“, a jego ubranie zostało „poddane dezynfekcji“, która to „de-

zynfekcja“ ubranie zniszczyła wcale gruntywnie.

Po tej miłej procedurze tow. redaktor Niemyski powędrował — znowu w towarzystwie kryminalistów — do więzienia ścącego przy ul. Daniłowiczowskiej, skąd „wyszedł na wolność“, bo w międzyczasie złożono zań owe 500 złp.

Tak wygląda przebieg wypadków. A teraz powiedzmy jasno i wyraźnie, że TO SĄ RZECZY NIESŁYCHANE, że to jest skandal w dosłownym znaczeniu wyrazu.

Jeżeli wolno w Polsce aresztować ni stąd, ni zowąd dziennikarza na skutek trzymanej w tajemnicy przed oskarżonym korespondencji biurokratycznej p. Guskowskiego, jeżeli wolno bezkarnie pędzić tego dziennikarza po ulcach miasta wraz z alfonсами i prostytutkami, niszczyć mu ubranie w jakiejś „dezynfekcji“, obchodzić się z nim — słowem, —

jak z kimś, pozbawionym wszelkich praw, jeżeli wolno to robić, — TO W TAKIM RAZIE WSZYSTKO SIĘ KONCZY.

Co tu owiać w bawełnę? Mamy do czynienia z dokładnym naśladownictwem obyczajów ŻANDARMERJI CARSKIEJ I TAJNEJ POLICJI OKUPANTÓW.

Po dziesięciu latach Niepodległości wyrosły z pod ziemi upiory czasu niewoli i hulają sobie po Polsce. Jak na najlepszych „swoich“ lat. Doprawdy, nadchodzi konieczność ostatnia, by tym wszystkim panom z „czwartej brygady“ pokazać bardzo namacalnie, że RZECZPOSPOLITA POLSKA — TO NIE ROSIA CARSKA I NIE „SATRAPJA“ BIUROKRATÓW CZY PRZO DOWNIKÓW POLICJI, którzy nigdy „nie wachali prochu“ walki niepodległościowych.

**POLSKA I ZWIĄZEK REPUBLIK SOWIECKICH
OŚWIADCZENIE MIN. ST. PATKA**

Poseł Rzeszplitej w Moskwie, minister pełnomocy St. Patka udzielił przed swym powrotem na placówkę redaktorowi Polskiej Informacji Dziennikarskiej następującego wywiadu: „Muszę stwierdzić, że stosunki między Polską a Z. S. R. R. układają się obecnie pod wszystkimi względami jaknajpomyślniej. Pobyt mój w Warszawie i przeprowadzone rozmowy z czynnikami kierującymi u-

twierdziły mnie w przekonaniu, że ostatnie kroki rządu Z. S. R. R. przyczynią się do utrwalenia dobrych stosunków sąsiedzkich między obu państwami. Po nadejściu odpowiedzi polskiej na ostatnią notę Komisariatu do Spraw Zagranicznych, przystępuję niezwłocznie do wcielenia w życie tego, co leży obecnie w sferze interesów zarówno Polski, jak i Związku Republik Rad“.

**Z. P. P. S.
KOMISJA PARLAMENTARNA**

Dzisiaj, o g. 1 p. p., odbędzie się posiedzenie Komisji Parlamentarnej Z. P. P.

POSIEDZENIE PLENARNE

We środę, 23 stycznia, o g. 11 r., odbędzie się posiedzenie plenarne Z. P. P. Obecność wszystkich towarzyszy posłów i senatorów — absolutnie konieczna.

Tow. tow. posłowie i senatorowie, któ-

**Z. P. P. S.
KOMISJA PARLAMENTARNA**

S. Na porządku dziennym — projekt ustawy o podatku dochodowym.

PREZYDJUM.

**PROJEKT USTAWY O RATYFIKACJI PAKTU
KELLOGA**

Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym Rada przyjęła projekt ustawy ratyfikacyj-

nej o przystąpienie Polski do paktu Kellogga.

**NIEMIECKIE KARABINY W DRODZE
DO BOLIWIJI**

Bueons Aires, 18 stycznia. (PAT.) Rząd argentyński skonfiskował w Sante Fe, na pokładzie parowca nie-

mieckiego, 2000 skrzyń z karabinami, które były przeznaczone dla Boliwji.

**NIEUBŁAGANY WIERZYCIEL AMERYKANSKI
POGLĄDY PREZYDENTÓW NA KWESTJĘ DŁUGÓW
EUROPEJSKICH**

Nowy Jork, 18 stycznia. (PAT.) „New-York Herald“ - Tribune“ donosi z Waszyngtonu, że zarówno prezydent Coolidge jak i prezydent-elekt Hoover są stanowczymi przeciwnikami wszelkich ulg dla europejskich państw - dłużników. Żaden z nich nie pozwoli na wciągnięcie Stanów Zjednoczonych do uczestni-

ctwa w naradach nad odszkodowaniami. Hoover jest w tym względzie jeszcze mniej dostępny wszelkim namowom, niż Coolidge. Hoover swego czasu uważał warunki spłat, przyznane państwu europejskim przez rząd waszyngtoński, za zbyt łagodne.

**PRZESŁADOWANIA MURZYNOW
W „KULTURALNEJ“ AMERYCE**

Waszyngton, 18 stycznia. (PAT.) Według statystyk, cyfra samorządów, dokonanych na murzynach w roku 1928, była najniższa od r. 1889, w którym zlynchowano 175 osób. Cyfra na rok 1928 sięga tylko 9. Równocześnie z ogłoszeniem tej statystyki, przyszła telegraficzna wiadomość z miasteczka Rome w stanie Mississippi, że 2.500 osób wynoszą-

cy tłum, wyrwał przemocą z więzienia 41 lat liczącego murzyna Charley Shepperd, poczem po siedmiodzinnem znęcaniu się nad nieszczęśliwym, spalono go żywcem na stosie. Murzyn, który do ostatniego tchu przeklinał swych przesładowców, oskarżony był o zamordowanie strażnika więziennego i zniewolenie jego 18-letniej córki.

**NIENAWISĆ DO BOLSZEVIKÓW W ROSJI
ROŚNIE**

Moskwa, 18 stycznia. (A.W.) Z Wiatki donoszą: Dwaj emisariusze oddziału W. K. P. w Wiatce, którzy przyjechali dla zorganizowania znienawdzonych „komitetów biedoty wiejskiej“ (Kombiedów), schwytani zostali przez rożjuszonych włóścian

i poddani kastracji. Na skutek tej operacji, obaj komuniści w kilka godzin zmarli. Wieś Czachury, w której fakt ten się zdarzył, została następnego dnia spalona przez oddział karny G. P. U.

**W DZIESIĄTĄ ROCZNICĘ NIEPODLEGŁOŚCI
ART. 129 CARSKIEGO KODEKSU KARNEGO ZA MOWĘ
W 10 ROCZNICĘ NIEPODLEGŁOŚCI**

Tow. Kazimierz Trybalski, członek Komitetu P. P. S. w Skarżysku, otrzymał akt oskarżenia ze 129 art. carskiego Kodeksu karnego za... mowę, wygłoszoną na zgromadzeniu publicznym

w 10 rocznicę Niepodległości. A gdyby nie było pracy i walki PPS., toby p. prokurator nie mógł zapewne święcić 10 rocznicy Niepodległości

**„WALNY SEJM“ OSWIATY ROBOTNICZEJ
W POLSCE
IV WALNY ZJAZD T. U. R.**

Zjazd odbędzie się w dn. 3 i 4 lutego w Krakowie.
Porządek dzienny obejmuje:
1) Zagajenie. 2) Wybór Prezydium. 3) Powitania. 4) Ideologia T. U. R. — referat wstępny bez dyskusji — tow. K. Czapiński. 5) Sprawozdania: z ogólnej działalności — tow. St. Kopicński, finansowe — tow. Z. Piotrowski. 6) Czyn-

nik wychowawczy w pracy T. U. R. — tow. St. Posner. 7) Praca oświatowa na wsi — tow. M. Nowicki. 8) Praca oświatowa wśród kobiet — tow. J. Markowska. 9) Zmiana w statucie — tow. Z. Piotrowski. 10) Wybory 10-ciu członków Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej. 11) Wolne wnioski.

**„ATENEUM“
PIERWSZY POLSKI TEATR ROBOTNICZY W WARSZAWIE
w pięknej sali teatralnej Z.Z.K. przy ul. Czerwonego Krzyża 20**

Dzisiaj, w sobotę:
O godz. 4 po poł. przedstawienie dla dzieci.
O godz. 8 wiecz. arcywesoła komedja Katajewa „KWADRATURA KOŁA“.

W niedzielę:
O godz. 12 w poł. i o godz. 3 m. 30 po przedstawienia dla dzieci.
O godz. 8-ej wiecz. doskonała komedja J. Barr'a i P. Gavault'a „ZŁAMANA DRABINA“.

DYKTATORSKA PROWOKACJA NA LITWIE

Wilno, 18 stycznia. (A.W.) „Dziennik Wileński“ donosi z Kowna, iż rząd Waldemarsa, aby odwrócić uwagę od niekorzystnych dla siebie nastrojów, odbywających na kongresach partji opozycyjnej, zainscenizował komedję zamachową. Policja litewska wykryła jakoby zamach polski na kongres ludowców w Kow-

nie. Komunikat oficjalny podaje, iż niejaki Czesnolewicz miał otrzymać od szefa tajnej policji w Wilnie Waldemarskiego flaszeczkę z gazem trującym. Flaszeczka miała być rozbita na sali w czasie obrad. Miało to spowodować panikę i nowy odruch oourzenia przeciwko Waldemarsowi.

Parlament Rzeczypospolitej

PRACE SEJMU NAD BUDŻETEM

Budżet Min. Spr. Wojskowych. Wystąpienia „antysejmowe“ p. Kleszczyńskiego. Czy p. Byrka przewodniczy bezstronnie?

W dalszej dyskusji nad budżetem Min. Spraw Wojsk. przemawiali jeszcze następujący mówcy:

Pos. Czetwertyński (kl. Nar.), który ubolewa, iż po 10 latach nie mamy dotychczas usalonego budżetu wojskowego. Podnosi niedostateczny rozwój naszego lotnictwa i stwierdza — wbrew opinii pos. Polakiewicza — że wszystkie stronnictwa odnoszą się życzliwie do armii. Z zalem stwierdza istnienie jakiejś „partii pułkowników“, czego dawniej nie było. Budżet zaopatrzenia mówca uważa za zbyt mały. W końcu zgłasza szereg poprawek, pom. in. zmniejszenie funduszu dyspozycyjnego z 8 mil. do 3 mil. zł.

Pos. Burda (B.B.) jest przeciwnym skrócenia służby wojskowej do 1 roku ze względu na większe wymagania, jakie się obecnie stawia żołnierzowi, który przeważnie przychodzi do wojska jako analfabeta.

Pos. Roja (Str. Chł.) polemizuje z wywodami przedmówcy. Obstawia przy konieczności skrócenia czasu służby, do którego to przekonania wszyscy wcześniej czy później dojdą musi.

Zarówno nieobecność na Komisji przedstawicieli wojska, jak i delegowanie przez Blok Bezpartyjny na mówcę p. Burdę, jest wielce charakterystyczne i nie przyczynia się do tego zjednoczenia, o jakim wczoraj mówił p. Polakiewicz. Część oszczędności, osiągniętych ze skrócenia czasu służby, proponujemy obrócić na zwiększenie racji chleba dla żołnierzy, bo skarżą się oni na zmniejszenie tej racji o 2 kg. na dekadę. Kulturalna i oświatowa misja armii nie może być argumentem przeciw skróceniu służby, gdyż od nauki czytania i pisanja jest szkoła a nie wojsko. Nawijając zaś do rzeczy aktualniejszych, mówi, że jest zwolennikiem parlamentarizmu, jako jedynej obecnie formy i że nawet p. Burda nie może go do parlamentarizmu srazić, dalej że śmiesznością jest podejrzewanie Marszałka Trampczyńskiego o cieką obrażenia munduru wojskowego, bo gdyby to od niego zależało, toby wszystkich ubrał w mundury, wreszcie, podnosząc znajomość spraw wojskowych, p. Czetwertyńskiego, oświadcza, że natychmiast zrobiłby go generałnym intendentem armii. (Wesołość).

Zwracając uwagę, że w niektórych punktach jest do 40 procent żołnierzy innych narodowości przeważnie Ukraińców, sądzi, że ze względów politycznych i budżetowych, byłoby słuszne pozwolenie Ukraincom na zorganizowanie pułków ukraińskich.

Wnosząc o skrócenie służby wojskowej, przewidując uzyskanie tą drogą 40 milionów oszczędności, częściowo na poprawę bytu żołnierzy, mianowicie powiększenie racji chleba, częściowo zaś na żeglugę powietrzna.

PRZEMÓWIENIE POS. TOW. LIBERMANA.

P. Polakiewicz, dając przemówieniu p. Woźnickiego atest urzędowy, wyraził wielkie niezadowolenie z mego przemówienia. Muszę sprostować jego przesłanki. Jeżeli zaproponowałem zmniejszenie budżetu o 25 proc., to dlatego, że stoję na zasadniczym stanowisku jednorocznej służby wojskowej, a jest to postulat wysuwany przez najbardziej państwowotwórcze żywioły w innych krajach i to jest podjął poparty także doświadczeniem generałów wynorobianych w wojnie światowej. A więc nie daje to nikomu prawa podejrzenia mnie o lekkomyślność w stosunku

do obrony Państwa. Między wiezami dawał p. Polakiewicz do poznania, że ja oskarżam Polskę przed zagranicą, że ma ona największy budżet wojskowy. Ależ budżet jest przedkładany całemu Państwu publicznie, także i zagranicy i obowiązani jesteśmy przedkładać go także Lidze Narodów. Więc śmieszne jest posadzać mnie w ten sposób. Przeciwnie gdybyśmy zatajali, mogłaby nas zagranica posadzać, że nawet opozycja jest z Rządem w spisku. A jeżeli chodzi o zagranicę, to nie pozwolę nikomu pouczać mnie, jak mam jako obywatel Rzeczypospolitej bronić honoru Państwa. Powołuję się na moje skromne wystąpienia na froncie zagranicznym w dawnej Austrii i już za Polski niepodległej, które znają niektórzy z kolegów.

Choć jestem polskim socjalistą, podejrzewam przez obóz rządowy, że szkodzę Państwu, jednak stwierdzam kategorycznie jako socjalista, że opowiadania p. Groenera, jakoby Polska przygotowywała zamach na terytoria niemieckie, są kłamstwem, mającym uzasadnić podwyższenie zbrojeń niemieckich. Dla nas stąd płynie nauka, żebyśmy naszych podwyższeń także nie uzasadniali takimi fikcjami, jakimi operują Niemcy. Nasze zbrojenia są wywołane koniecznością międzynarodową, my nikomu kawałka ziemi zabrać nie chcemy, ale i swego nie damy.

Na tem dyskusję wyczerpano. Będzie jeszcze miał głos referent.

Przewodniczący p. Byrka, podając dalsze dyspozycje co do prac Komisji i Sejmu nad budżetem, stwierdza, że pierwsze budżetowe posiedzenie plenarne Sejmu będzie się mogło odbyć nie 25 b. m., jak Marszałek Sejmu początkowo zamierzał, lecz dopiero 28 b. m.

W OBRONIE GODNOŚCI SEJMU.

Tow. Czapinski: W czasie przemówienia p. Czetwertyńskiego zaszła następujący incydent. W odpowiedzi na wykrzyknik p. Kleszczyńskiego, że Sejm daje powody do ilustracji „Cyrułika“, pos. Liberman powiedział: „p. kolega upatruje wszystkie nieszczęścia

w Sejmie“. P. Kleszczyński odpowiedział na to: Tak. Na to pos. Liberman odparł: „Jeżeli tak, to dlaczego Pan tego sejmu nie opuści?“ czy „dlaczego pan dał się wybrać?“ P. Kleszczyński odpowiedział: „Z przyjemnością bym opuścił“. Takie dwukrotne oświadczenie p. Kleszczyńskiego kwalifikuje się do tego, aby został przywołany do porządku. Skoro się to jednak nie stało, zabieram głos, aby to oświadczenie napietnować, gdyż jest rzeczą niesłychaną, żeby jakikolwiek poseł ośmielił się o Sejmie, do którego ma zaszczyt należeć, mówić, że ten Sejm jest źródłem złego w społeczeństwie. Ubolewam, że jest wśród nas kolega, który nie ma godności poselskiej.

Przew. p. Byrka: Nie widziałem i nie widzę potrzeby przywoływania p. Kleszczyńskiego do porządku. Panowie mogą zaskarżyć go do p. Marszałka Sejmu lub do komisji regulaminowej.

P. Kleszczyński: Mam prawo wypowiedzieć moje opinie, jak mi się podoba i przypominam p. Czapinskiemu, że okrzyk mój padł pod adresem tylko tych posłów, którzy przez rozszerzenie fałszywych poglądów, wywołują wrażenie, jakoby istniała jakaś partia pułkowników. Mego zdania, co do Sejmu nie zmieniam.

P. Bitner: Nie byłem podczas tego zajęcia, ale sądzę, że panowie, którzy występują przeciw p. Kleszczyńskiemu, powinni postawić odpowiedni wniosek.

P. Polakiewicz: Zastrzegam się przeciw próbom ograniczenia praw posła. I to czynicie Wy Panowie, którzy głosicie tu wolność i równość demokratyczną. P. Kleszczyński nie powiedział przeciw o Sejmie nic takiego, co by nie było już dawno znane. Cała dyskusja konstytucyjna toczy się przeciw o to, że istnieje sejmowładztwo, że Sejm wdarł się w kompetencje Rządu. (P. Woźnicki: Ale teraz jest władztwo jednej partii, do której Pan należy).

Pos. Polakiewicz: Nieprawdą jest, że istnieje dyktatura, to wy tylko buntujecie społeczeństwo. Gdyby przez chwilę był tego mniemania, to poczucie godności i od-

powiedzialności nie pozwoliłyby mi zasiadać w tym Sejmie.

Za użycie obraźliwego wyrażenia w stosunku do przeciwników, pos. Polakiewicz zostaje przywołany do porządku.

Na posiedzeniu popołudniowym przemawiał referent pos. Kościakowski, odpowiadając na pytania stawiane w toku dyskusji. Mówca sprzeciwia się skróceniu czasu służby. Jest także przeciwny zgłoszonym poprawkom i prosi o przyjęcie budżetu w brzmieniu przedłożonym.

GŁOSOWANIE.

Przystąpiono do głosowania. W wydatkach zwyczajnych zmniejszono wydatki reprezentacyjne z 236.000 do 100.000 zł. (wniosek p. Woźnickiego); w paragrafie: „podróże służbowe i przesiedlenia“ na wniosek tego samego posła pozycję: „diety i koszty przejazdów w czasie podróży zagranicznych“ zmniejszono z 241.436 do 200.000, tudzież na wniosek pp. Czetwertyńskiego i Bitnera z „przeniesień służbo-

wyć“ w kwocie 4.595.097 skreślono 1 mil. W paragrafie „inne wydatki“ kwotę zł. 576.000 na „nieprzewidziane“ zmniejszono na wniosek p. Woźnickiego o 476.000, przenosząc tę kwotę na wniosek p. Bitnera do paragrafu „obrona gazowa“. W paragrafie „wyżywienie ludzi“ (cała kwota 103 mil.) na wniosek p. Woźnickiego pozycję „odświeżenie zapasów“ 3.996.416 skreślono. Wreszcie „fundusz dyspozycyjny“ na wniosek p. Woźnickiego zmniejszono z 8.090.000 do wysokości szesnoroocznej 6.093.600.

KOMISJA DO BADANIA DOSTAW PROGÓW.

Do komisji, która ma się zająć badaniem progów, wybrani zostali pos.: tow. Hausner, Chadzyński, Kapeliński, Fijałkowski, Kleszczyński i Sobolewski jako referent.

W sobotę i poniedziałek posiedzeń Komisji nie będzie; we wtorek trzecie czytanie pierwszych 11 części budżetu z wyjątkiem Ministerjum Spraw Wewnętrznych.

KOMISJA OŚWIATOWA SEJMU

Wczoraj odbyło się posiedzenie Komisji Oświatowej, na którym rozpatrywano poprawki Senatu do ustawy, zmieniającej ustawę o szkołach akademickich.

Sejm mianowicie przedłużył prawo zdawania egzaminów i uzyskiwania doktoratów dla wszystkich studentów do r. 1932. Senat w swych poprawkach zaproponował przedłużenie tego prawa dla studentów t. zw. „starsystemowców“ (studujących według starej ustawy) do 30.6.1931 r., a dla t. zw. „nowosystemowców“ do 30.6.1930 r.

Referent pos. Leser wyraził zgodę na przyjęcie poprawek Senatu z wyjątkiem art. 3 punktu, który wyłączał z poddobrejstwu omawianej ustawy tych studentów, którzy do chwili obecnej nie złożyli pierwszego rygorium.

Pos. Błędowski (B. B.) wypowiedział

POSIEDZENIE SEJMU

Najbliższe posiedzenie Sejmu odbędzie się we wtorek, d. 22 b. m., o godz. 4-cj po poł.

się za wszystkimi poprawkami Senatu, a w szczególności za najbardziej dotkliwą dla studentów poprawką, stawiającą za warunek korzystania z ustawy zdanie pierwszego rygorium.

Tow. pos. Dubois wypowiedział się przeciwko wszystkim poprawkom Senatu, wskazując, że wprowadzają one pewien chaos i zamieszanie przez to, że jedne kategorie studentów będą bardziej, drugie mniej uprzywilejowane i że krótkość terminu dla nowosystemowców (30.6.30) uniemożliwi im niemal zupełnie możliwość korzystania z ustawy.

W głosowaniu poprawki Senatu, wbrew głosom lewicy, zostały przyjęte. Odrzucona została jedynie poprawka, podtrzymywana przez posła Błędowskiego, a przeciwko której wypowiedział się referent i tow. Dubois (o rygorach).

W dniu 18 stycznia 1929 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarł współwłaściciel i pracownik huty naszej

Ś. † P.

Feliks SZCZYPIORSKI

W zmarłym tracimy zacnego obywatela, dobrego kolegę i wiernego towarzysza.

Cześć Jego Pamięci!

Nabożeństwo żałobne odprawione będzie w kościele parafjalnym w Postoliskach w poniedziałek 21 b. m. o godz. 9 rano, po którym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy, o czym wraz z żoną zmarłego zawiadania krewnych, kolegów i znajomych

Zarząd Huty Szklanej „Przyszłość“ sp. rob. w Tłuszczu.

ZNÓW ŚNIEŻYCA TAMUJE RUCH POCIĄGÓW

Na terenie lwowskiej dykcji kolejowej z powodu nowych zasp śnieżnych na wszystkich prawie liniach lokalnych ruch jest wstrzymany. Dzisiejszy pociąg pośpieszny krakowski przyszedł z pół godzinnym — warszawski z 25 minutowym opóźnieniem.

Wstrzymano aż do odwołania ruch na liniach Przeworsk — Dynów — Łupków — Sanok — Borki — Wielkie — Grzymałów.

Księgarnia Robotnicza Warszawa, Warecka 9

poleca

SĄDY PRACY

Rozporządzenia Wykonawcze, Prez. Rzeczyposp. rozp. o powołaniu sądów pracy.

Wstęp Z. SKOKOWSKIEGO, radcy Min. Pracy i Op. Społ.

Objaśnienia ref. Min. Pracy i Op. Społ. J. WENGIEROWA
Cena 2.40.

W POSZUKIWANIU KOLEBKII LUDZKOSCI WYPRAWA PUŁKOWNIKA FOWCETTA WYMORDOWANA PRZEZ INDIAN

(r). Tęsknota i zamiłowanie do przygód nie wymiera zupełnie wśród ludzi. Człowiek, chcąc cały świat podbić, wszystkie jego tajniki zbadać — zdobył w szeregu wypraw biegłymi północny i południowy, pokusił się o zdobycie Mounth Everest — najwyższej góry świata, przediera się przez puszcze, przebywa olbrzymie pustynie, wspina się na szczyty wulkanów, by wszystko poznać, o wszystkim wiedzieć!

Do typu takich bohaterów kultury należał zaginiony tragicznie Roald Amundsen, należy słynny Sven Hedin, w liczbie ich był pułkownik angielski, p. Fowcett, którego wyprawa w czeluści brazylijskich puszcz, skończyła się tragicznie.

W roku 1927 pułkownik Fowcett udał się wraz z towarzyszami na Matto Grosso w Brazylii w fantastycznym i romantycznym celu — odkrycia nowej kolebki ludzkości. Matto Grosso („Wielki Las“) to najmniej znana część Brazylii. Płaskowyż pokryty gęstwiną dziewiczych lasów, porzeczany licznymi rzekami i strumieniami, które wysychają w porze letniej.

Plan swej wyprawy powziął pułk. Fowcett już przed 20 laty. Przypuszczał on, iż znajdzie tam ślady kultury z przed tysiącleci. W jednej z bibliotek Rio de Janeiro, stolicy Brazylii, natrafił on na pozółki, rozsypany się dokument z 1753 roku. W dokumencie tym, jakiś nieznan z nazwiska podróżnik portugalski opisywał swe przygody i przeżył na płaskowyżu Matto Grosso. Dokument ten mówił m. in. o jakimś zaszypanym starożytnym mieście, którego tajemnicę kryje w sobie Matto Grosso. Na podstawie treści tego dokumentu Fowcett powziął zamiar uczynienia ważnego dla historii ludzkości odkrycia. Mianowicie, że kolebką ludzkości było Matto Grosso, które w historii ludzkości odegrało rolę o wiele większą, niż Mezopotamja, Indje, czy Chiny.

Fowcett przystąpił metodycznie do badania nieznanego okolic. Wpierw, zanim przystąpił do wyprawy na Matto Grosso, zbadał okolice Amazonki. Nauczył się wiele narzeczeń Indian brazylijskich. Zapoznał się z ich zwyczajami. Wreszcie zbierał i spisywał skrzętnie wszystkie podania i wierzenia Indian,

które dotyczyły owego tajemniczego Matto Grosso.

Zebrałszy w ten sposób jaknajwiększy zasób wiedzy, która pomocna mu być mogła w niebezpiecznej wyprawie, wyruszył on wreszcie w głąb Matto Grosso. Miał wówczas już lat 60, był jednak człowiekiem o niepożytych siłach fizycznych i duchowych.

W wyprawie towarzyszył mu 29-letni syn John i niejaki Raleigh Rimell.

Ostatnie wiadomości o śmiałych podróżnikach otrzymano 30 maja 1927. Fowcett donosił wówczas, iż wyprawie powodzi się dobrze i że przygotowuje się ona do najtrudniejszych zadań ekspedycji.

Była to ostatnia już wieść o pułkowniku Fowcett. Potem nastąpiło długie milczenie. Ślad i wieści zaginęły po śmiałych podróżnikach.

W lecie ub. roku angielski pułkownik Dyott zorganizował wyprawę ratunkową. Przyniosła ona smutne wieści. Okazało się bowiem, iż wyprawa pułk. Fowcetta została wymordowana przez Indian, w czasie przekraczania rzeki Kulmene.

Pułk. Fowcett, który szukał kolebki ludzkości na Matto Grosso — znalazł w niem grób. Matto Grosso nadal strzeże swej tajemnicy.

SKASOWANIE NOCNEJ PRACY W WŁÓKIEN- NICTWIE

Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej zawiadomiło związki robotnicze i związki przemysłowców, że postanowiło w wykonaniu ustawy o pracy w przemyśle i handlu z r. 1919 nie udzielać nadal pozwoleń na pracę nocną w przemyśle włókienniczym. Włókiennictwo było dotąd jedyną gałęzią produkcji, której Ministerjum, celem przeciwdziałania bezrobociu, zezwalało na pracę nocną.

Wyjątki od powyższego zakazu będą stosowane tylko w małych miejscowościach (Zawiercie i Żyrardów), gdzie nagłe zwolnienie zmiany nocnej wywołałoby wzrost bezrobocia, gdyż zwolnieni robotnicy zmiany nocnej nie mieliby możliwości znalezienia pracy w innych fabrykach.

Zresztą i w tym wypadku pozwolenia na pracę nocną udzielone zostaną tylko na przeciąg kilku najbliższych miesięcy, poczem nastąpi całkowita likwidacja pracy w nocy.

ŚLEDZTWO W SPRAWIE ZAMORDOWANIA TOW. JASZKOWSKIEGO

A.W. donosi: Kierownictwo śledztwa w sprawie zabójstwa tow. T. Jaszowskiego objął podprokurator Sądu Okręgowego w Piotrkowie p. Władysław Sieroszewski. Ogólny nadzór nad śledztwem spoczywa w rękach prokuratora Sądu Apelacyjnego w Warszawie p. Rudnickiego.

DOM LETNI IM. TEOFIŁA JASZKOWSKIEGO

LISTA NR. 11.
kolejarzy Zarządów Głównych Warszawa -
wa Wschodnia.

A. Malarski zł. 2. B. Kuzniarski 1.50 zł. M. Matejak 1 zł. M. Majstnik 50 gr. Z. Grabarczyk 50 gr. C. Czarniecki 50 gr. F. Andrusiewicz 50 gr. P. Józef 50 gr. P. Zaborewski 50 gr. A. Kalisz 1 zł. W. Czarniecki 1 zł. K. Malarski 50 gr. T. Kołomyjski 50 gr. Z. Baszczewski 1 zł. Sikorski 1 zł. Woźnica 1 zł. Pietrzykowski 1 zł. Krystoporski 1 zł. Szafaryn 50 gr. Grzesiuk 50 gr. Borucki 50 gr. Marszałek 1 zł. Chojński 50 gr. Kowalczyk 50 gr. Szumowski 1 zł. Raczyński 1 zł. 50. File — razem 22 zł.

ZBLISKA I ZDALEKA MŁODY JUBILAT.

Byłem na obchodzie jubileuszowym historyka warszawskiego, profesora uniwersytetu, autora wielu książek, p. Marcelo Handełmana. Nie odczytano metryki jubilata. Sławiono go, jako profesora, uczonego, autora, organizatora i człowieka. Czynień to uczniowie, czynili z wielką siłą przekonania i ofiarowali olbrzymią księgę prac, którą w darze nieśli mistrzowi. Przemawiali i koledzy z tego samego wydziału, któremu Handelman przewodził, jako dziekan. Uroczystość miała charakter podniosły, prawie religijny. Nastrój młodego pokolenia udzielał się nam starszym uczestnikom tej biesiady. W końcu przemówił i sam jubilat i w przemówieniu, pełnym treści, uczynił spowiedź całego swojego życia i jako uczeń tych, którzy mu przewodzili i jako nauczyciel. Mało było, dziwnie mało tych pierwszych, wielu było — tych drugich. I będzie ich więcej, coraz więcej.

Zastanawiałem się, stojąc i słuchając, co to jest jubileusz. Boy, który nazywa siebie dzisiaj „mędrcom” (w feljtonie), a dawniej był poprosto „zielonym balonikiem”, twierdzi, że jubileusz jest to uroczystość, na którą schodzą się różni wielbicieli — cielki tykają ją jubilat i przez godzinę wprawiają w niego niebywale bzurstwa. Jubilat musi to być „stary przyk”. Formuła Boya nie pasuje do jubileuszu Handełmana. Jubilat, bowiem, jest to ani stary, ani przyk, tylko poprosto młody, bardzo utalentowany historyk, szczęśliwy a ruchliwy organizator młodzieży akademickiej, którą umie zebrać, zespolić, natchnąć miłością pracy, dać jej najlepszą metodę pracy i doczekać się w najkrótszym czasie doskonałych wyników tej „racjonalizacji” pracy.

Profesor Przychocki twierdził, że mu zazdrości tego osobliwego wpływu na młodzież i tego stosunku młodzieży do mistrza. Mniemam, że wszyscy koledzy z Wydziału Humanitarnego podziwiają uczucie zazdrości, do którego przyznaje się szczerzy p. Przychocki.

Myslałem też, nie bez wzruszenia, kiedy spowiadał się nasz niegdys towarzyszy Romanowski (1905—1907): „skąd przyszedł? dokąd dążył? co osiągnął?”

Ciekawa to spowiedź, której tu analizować nie będę. Przypomnę tylko, że i on od nas wyszedł z wielkiej kuźni idei i zasad życia, jaką była P. P. S. w romantycznym okresie dziejów partii naszej. Nie przyszedł Marceli Handełman do nas po mandat. Sumienie przyepędziło go po coś większego, po spełnienie najwyższego obowiązku obywatelskiego. Mógł sobie spokojnie pracować nad średniowiecznym prawem kanonem w Polsce w bibliotekach Paryża. Zjawiał się pewnego dnia w Warszawie, w redakcji „Ognia” i oświadczył, że nie może dłużej siedzieć zagranicą, że chce robić, co inni czynią: walczyć i ginąć. Spełnił obowiązek swój — a że o tem nie mówili uczniowie, tedy ja tu o tem zaświadczyć musiałem.

Obchód był bardzo piękny, tylko nie był to jubileusz. Młodemu ludziom wprawia się imienniny, ale nie jubileusz. Jubilat musi być „sędziwym”. Inaczej jest to tylko etap na drodze życia, etap dalszej wiosny życia. Od wiosny, która mija, do nowej wiosny, aż przyjdzie dzień, który będzie dniem prawdziwego jubileuszu, zamknięciem całości życia naukowego. I od tego jubileuszu droga prowadzi już tylko do Nieśmiertelności.

Henryk Bezmanski.

SPOŹNIONE ZAPRZECZENIE

PAT. rozesłał do prasy „zaprzeczenie nieprawdziwej wiadomości”, które organ Kajdzińskiego podchwycił i wydrukował jako „jeszcze jedno kłamstwo „Robotnika”.

Zaprzeczenie to dotyczyło podanej przez nas wiadomości, jakoby w P.K.O. zwalniano pracowników na krótko przed upływem 10 lat służby i nabywaniem praw do emerytury.

Wiadomość tę „Robotnik” nie wysłał z palca. Fakt o wdrowie po oficerze poległym na froncie, którą P. K. O. zwolniła, był poruszony na Komisji Bdużetowej i nikt jej nie sprostował.

Ale o tem nie mówią przeciw wieść posłowe z B.B.S., którzy od święta się w Sejmie pokazują i których udział w pracy parlamentarnej równa się zeru.

CYRK Dziś 8 m. 15

Program i d. c. WALK. Walczą: 1) KARSZ i MILLER, 2) POOSHOFF i NEUMAN, 3) HOLUBAN i KÖHLER, 4) decyd. rowan. GARKO-WIENKO i STIBOR.

FERMENTY W „KOMINTERNIE” STARCIA W NIEMIECKIEJ „KOMPARTII”

Niemal codziennie nadchodzą wiadomości o nowych kwasach, starciach i rozłamach w niemieckiej partii komunistycznej, która — jak wiadomo — stoi wraz z partią czechosłowacką na czele „Kominternu”, jako najsilniejsza. Onegdaj np. telegram przyniósł wiadomość o nowym rozłamie w Turynji. Wciąż nowe sądy, komisje, listy moskiewskiego „naczelstwa” z pogroźkami i t. d.

Fermenty to bardzo ciekawe, symptomatyczne i ważne! Warto im się przyjrzeć — nie tylko ze względu na losy słabnącego niemieckiego komunizmu, lecz także ze względu na losy komunizmu w ogóle.

Walka wewnątrz-partijna w Niemczech wre obecnie na „prawem” skrzydle. Sądzi się i wyrzuca się z partii „prawicowców” w rodzaju Brandlera oraz uroczyste potępienie się tzw. „uśrednionych”, czyli „centrowców”, zajmujących stanowisko pośrednie. Centralny zaś komitet niemieckich komunistów znajduje się w rękach grupy Thaelmanna, znanego z głośnej afery korupcyjnej, o której w swoim czasie pisaliśmy. Thaelmann jest pokornym i niewolniczo posłusznym „stalinowcem”, a więc cieszy się względami Moskwy. Niemiecki Centralny Komitet znajduje się wobec tego w rękach „stalinowców”. Zastanawia ta analogia (podobieństwo): Stalin w Rosji proklamował, jak wiadomo, walkę z „prawicowcem niebezpieczeństwem”; Thaelmann zaś w Niemczech prowadzi również walkę z „prawicą „brandlerowską”. W Rosji lewicę „trockistowską” wyłano; również i w Niemczech z „lewicą” już dawniej się załatwiono (z Masłowem, Ruth-Fischer i in.).

Słowem tu i tam wre walka z niebezpieczeństwem „prawicowcem”.

Wzrost bowiem „prawicowców” opozycji w niemieckiej „kompartii”, oczywiście, nie jest przypadkowy. Wynika z błędnej ideologii „Kominternu”, który ogłosił, że obecnie w Europie mamy stabilizację kapitalizmu, ale „zgniła, cząstkowa i przejściowa”. Tymczasem kapitalizm niemiecki, jak wiadomo, ogromnie się wzmocnił, i robotnik niemiecki odczuwa to bardzo boleśnie; że ta stabilizacja jest „zgniła”, tego wcale nie widzi, natomiast aż nadto dobrze czuje konsekwencje rozbitcia klasy robotniczej; tymczasem ostatnie decyzje „Kominternu” każą mu — na pociechę — wzmocnić walkę ze — socjalną demokracją!

Głęboka sprzeczność tu tkwiaca jest oczywista. Do tego się przyłączy fakt zależności, i to całkowitej zależności, taktyki partyjnej od Moskwy. Partia musi manewrować tak, jak jej nakazuje nie sytuacja wewnątrz-niemiecka, lecz polityka Stalina. Opozycyjni („trockistowski”) „Sztandar Komunizmu” powiada w numerze z 28 grudnia, że wyjaśnienia walk frakcyjnych w łonie niemieckiej komunistycznej partii należy szukać w rosyjskich walkach frakcyjnych

Takie są źródła zasadnicze. Przyjrzyjmy się teraz treści hasel, rzuconych przez rosnącą na siłach „prawicę” partii. Najlepiej zorientujemy się w sytuacji, jeśli przestudujemy proces, wytoczony przeciw „prawicowcowi” Hausenowi, a prowadzony przez specjalną komisję „Kominternu” z

Gusiewym na czele. Komisja scharakteryzowała „okropne” herezje Hausena, jako kierunek poprosto „lewicowo-socjalistyczny”, czyli zrywający całkowicie z komunizmem.

Przedewszystkiem Hausen wraz z całą prawicą uświadamia sobie całą nielogiczność położenia głównego nacisku na walce z socjalizmem w momencie, gdy siły kapitalizmu rosną. To też woła z rozpaczą, że nowa taktyka „Kominternu” jest zaprzeczeniem taktyki „jednego frontu”; jest przeciwnikiem pogłębienia rozłamów; gotów jest do pewnego stopnia współdziałać z socjalną demokracją.

Wychoząc z tych samych założeń „prawica” dość krzywo patrzy na komunistyczne związki zawodowe; jest przeciwniczką atakowania klasowych związków (jak było podczas lokautu w Ruhrze); gotową jest przyznać, że klasowe, a więc socjalistyczne, związki są jedyną organizacją dla walki o postulat ekonomiczny.

Trzecia sprawa — doniosłe zagadnienie organizacyjne. „Prawica” atakuje niewolniczą zależność partii od Moskwy; walczy o „demokrację” wewnątrz partii; nie uznaje dyktatury w partii. Łatwo zrozumieć, iż to organizacyjne zadanie ma olbrzymie zasadnicze znaczenie — sławia bowiem na porządku dziennym kwestię zależności od Moskwy.

Wyrzuceni z partii „prawicowcy” wodzowie zakładają nową organizację „Spartakus”. Najważniejsze siły partii zostały ręką Stalina-Thaelmanna usunięte!

Na komisji w sprawie Hausena Ulricha, prawowitego „thaelmannista” z przeobrażeniem wołał:

„Jest to polityka, która faktycznie popiera wodzów socjalistycznych! Rezygnując faktycznie z dyktatury proletariatu Ta polityka prawicy ma wybitnie lewicowo-socjalistyczny charakter!”

Drugi „stalinowski” komisarz Parnmann oświadczył:

„Jest to droga do socjalnej demokracji. Jest to nieuznawanie decyzji VI zjazdu Kominternu. Jest to obrona wprowadzenia „jednego frontu” nie z dołu, lecz z góry, przez wodzów!”

Wreszcie sam wielki „stalinowski” inkwizytor Gusiew obrazil się na to, że Hausen „wydrwiwa” komunistyczne próby „konwulsyjnego tworzenia ośrodków walki” rewolucyjnej i wołał:

„Albo frakcja prawicowa, albo „Komintern”!

Teraz już znamy źródła i hasła „prawicy” komunistycznej w Niemczech. Wyrosła ona na podłożu sprzeczności pomiędzy fantastykami, realnie rzecz biorąc, reakcyjnymi hasłami „Kominternu”, a stabilizacją kapitalizmu; oraz sprzeczności pomiędzy potrzebami ruchu klasowego, a niewolniczą zależnością od Moskwy.

Żadna „stalinowska” inkwizycja tych dziejowych przyczyn nie załatwi. I coraz częściej ten lub ów ośrodek partyjny musi faktycznie zrywać z „kominternem” i zbliżyć się do socjalizmu.

Na tem właśnie polega wielkie symptomatyczne znaczenie walk na „prawem” skrzydle niemieckiego komunizmu.

Kazimierz Czapinski.

PROTEST RADNYCH M. STOŁ. WARSZAWY W SPRAWIE BEZPRAWNEGO NIUZMANIA KANDYDATUR KOBIECYCH NA STANOWISKA ŁAWNIKÓW PRZY SĄDACH PRACY

Pomimo, że Ustawa o Sądach Pracy nie wyklucza kobiet na stanowiskach ławników, jednak według informacji, udzielonych nam w Ministerjum Pracy, kandydatki kobiece mają być skreślone z list przedstawionych przez Związki Zawodowe.

Podpisane Radne miasta Warszawy wnoszą protest przeciwko usuwaniu kandydatki kobiecych, jako ławniczek przy

Sądach Pracy, co jest niezgodne z prawem i szkodliwe dla interesów publicznych, ponieważ przedstawione kandydatki pracują na równi ze swymi kolegami w Związkach Zawodowych i posiadają równe z nimi kwalifikacje.

Protest podpisały wszystkie kobiety-radne st. m. Warszawy z tow. tow. J. Budzińska, Tylicka i St. Woszczyńska na czele.

WRZENIE WSROD URZĘDNIKÓW PAŃSTW.

Wobec zbliżającego się terminu Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Delegatów Kół Stowarzyszenia Urzędników Państwowych Rz. P., odbyła się konferencja składających swe mandaty członków Zarządu Głównego Stowarzyszenia. W konferencji tej wzięli udział prawie wszyscy delegaci, reprezentujący większość ośrodków organizacyjne Stowarzyszenia. Delegaci stwierdzili, że ferment wśród mas urzędniczych z powodu niezadowolnienia najbardziej palących postulatów tych mas wzrasta. Wypłacenie zniżonego dodatku mieszkaniowego z niewypłaconiem równoczesnym należej za

rok 1928 różnicy tego dodatku jest w porównaniu z formalną niedzą urzędników skroplą w morzu, zwłaszcza, że jak już podawaliśmy, zwiększenie poborów z tego tytułu dla ogromnej większości wynosi zaledwie od kilku do kilkunastu złotych. Doraźnym przyjsciem z pomocą mogłoby być tylko wypłacenie wyżej wspomnianie należości. Brak w tej mierze oficjalnych oświadczeń budzi niepokój w sferach urzędniczych, co wobec zbliżającego się Zjazdu i podnieconej atmosfery, w jakiej się on będzie toczył, budzi może poważne obawy.

KRONIKA POLITYCZNA PRZEGLĄD PRASY

Memoriał Groenera.

Ujawniony przez angielskiego publicystę Wickham Steeda tajny memoriał niemieckiego min. wojny Groenera o zbrojeniach morskich wywołał zrozumiałe wrażenie w opinii polskiej. „Kurier Poranny” daje dosłowny tekst najważniejszych ustępów memoriału. „Kurier Warszawski” podnosi, że Prusy Wschodnie, rzekomo zagrożone ze strony Polski, są jedynym argumentem, jaki pozostał Niemcom w propagandzie antypolskiej, poczem wszechstronnie obala ten „argument”. „Kurier Polski” zwraca uwagę, że memoriał jest wytworem dawnego ducha Niemiec kaiserowskich, któremu poddają się, niestety, sfery republikańskie. „Dzień Polski” oświadcza, że o ile dla Polski zbrojenia Niemiec nie były niespodzianką, o tyle ujawnienie memoriału przed opinią zagraniczną ma duże znaczenie, odstawia bowiem zamiary Niemiec opanowania Bałtyku, przygotowania Niemiec do wojny, która uważana za nieuniknioną. Również „Czas” podkreśla międzynarodowe znaczenie memoriału i stwierdza on, że to, co posadzono Niemcy, a czemu one zaprzęcały, obecnie zostało potwierdzone, że pancernik ma służyć wojnie z Polską, że Niemcy sprze niewierzły się duchowi Locarna, że eksperci, przystępujący do narad nad oszkadowaniami niemieckimi, będą musieli wziąć pod rozwagę zbrojenia niemieckie. „Polska Zbrojna” niepotrzebnie „stawia się” i jakgdyby mówi pod adresem Niemiec: nie boimy się was, damy sobie z wami radę. Na wyzwania i gwałtowności niemieckie nie należy odpowiadać wyzwaniem i gwałtowności polskimi. „Przebieg Wieczorny” strofuje lewicę polską za zwalczanie wyśrodkowanego budżetu wojskowego. Otóż obowiązkiem lewicy jest zwalczanie militarizm, a nie popieranie wyścigu militarystów.

Według wiadomości z poselstwa rumuńskiego w Warszawie kwestia, którą zajmuje się obecnie rząd rumuński, jest przyjęcie protokołu zaproponowanego przez Sowiety, wobec którego Rumunia i Polska, jak zawsze, są zupełnie zgodne.

BEZ POSREDNICTWA NIEMIEC.

Wiadomość, ogłoszona przez „Journal de Geneve” i powtórzona przez prasę polską, według której Rumunia ma zamiar uregulować za pośrednictwem Niemiec sprawy sporne z Rosją, jest bezpodstawna.

Według wiadomości z poselstwa rumuńskiego w Warszawie kwestia, którą zajmuje się obecnie rząd rumuński, jest przyjęcie protokołu zaproponowanego przez Sowiety, wobec którego Rumunia i Polska, jak zawsze, są zupełnie zgodne.

PRZYJAZD MIN. HERMESA.

Według otrzymanych przez „PID” informacji, przyjazd przewodniczącego delegacji niemieckiej do rokowań handlowych min. Hermesa do Warszawy nastąpi w dniu 22 b. m. Min. Hermes przywiezie ze sobą instrukcje co do prowadzenia rokowań handlowych

NOWA LISTA DYPLOMATÓW

Min. Spraw Zagr. wydało nową listę korpusu dyplomatycznego w Polsce. Lista przedstawicieli i urzędników dyplomatycznych państw obcych akredytowanych przy Rządzie Polskim obejmuje około 150 osób.

ZJAZD KONSULÓW POLSKICH W SOWIETACH.

W dniu 23-go b. m. rozpocznie się w Moskwie zjazd konsulów polskich z placówek Rzeczypospolitej Polskiej w: Moskwie, Leningradzie, Kijowie, Charkowie, Mińsku i Tyflisie. Obradom zjazdu przewodniczyć będzie poseł Patk. Zjazd ma na celu usporządzenie działalności tych placówek Rzplitej

EKSPERCI DO ROKOWAŃ FRANCUSKICH.

Przed sfinalizowaniem pertraktacji o nowy traktat handlowy polsko francuski wydelegować ma M. S. Z. do Paryża nowych ekspertów w sprawach celnych i komunikacyjnych (PID).

DAJSZE ZMIANY W SĄDOWNICTWIE.

W związku ze zmianami w sądownictwie w kołach politycznych krąży pogłoski, że w najbliższym czasie zostaną przeniesieni na stan spoczynku prezes Sądu Najwyższego p. Aleksander Mogilnicki oraz sędzia Sądu Najwyższego p. Ignacy Baliński.

TWORZENIE REZERW ZBOŻOWYCH

Prezes Międzyministerjalnego Komitetu do spraw rezerw zbożowych p. Szwalbe wyjechał do Poznania celem wydania na miejscu właściwych zarządzeń, zgodnych z uchwałami ostatniego posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w zakresie tworzenia rezerw zbożowych. Jednocześnie p. Szwalbe odbedzie naradę z miejscowymi kołami rolniczymi.

Co słuchać na świecie KRONIKA TELEGRAFICZNA

NADMIAR MIESZKAN W NOWYM JORKU.

Podczas, gdy europejskie miasta wciąż cierpią jeszcze na brak mieszkań, w Nowym Jorku i innych wielkich miastach Stanów Zjednoczonych mnożą się symptomy „nadprodukcji” w tej dziedzinie. W samym Nowym Jorku 102.158 mieszkań stoi obecnie pustką. Mimo to budowa domów nie ustaje. W r. 1928-m zbudowano 65.000 mieszkań.

ŚNIEŻYCE W JUGOSŁAWII I CZECHOSŁOWACJI.

Nad Czechosłowacją i Jugosławiją szaleje śnieżycą. Z powodu zasp śnieżnych wszelka komunikacja jest bardzo utrudniona. W miejscowościach górskich w Jugosławiji warstwa śniegu dosięga niejednokrotnie 5 metrów.

TRZESIENIE ZIEMI W WENEZUELLI.

Na północnym wybrzeżu południowo-amerykańskiej republiki Wenezuela wydarzyło się trzęsienie ziemi, które trwało dwie minuty. Większość domów leży w gruzach. Miejscowości nadbrzeżne są odcięte od świata, gdyż połączenia te-

10-lecie rokowań wersalskich.

„Gazeta Warszawska” poświęca artykuł dacie rozpoczęcia konferencji wersalskiej (18 stycznia 1919). Organ endecki twierdzi, że na konferencję tę zaproszono Polskę tylko dlatego, że był na świecie Komitet Narodowy, który trzymał stronę aliantów. Jest to nieprawda. Polskę zaproszono dlatego, że była już wolną i niepodległą w znacznej części swych obecnych granic. Przed klęską Rosji, Niemiec i Austrii mimo istnienia Komitetu Narodowego i trzymania strony aliantów, ci nie myśleli o Polsce niepodległej.

Etatyzm.

„Nasz Przegląd”, pisząc o dyskusji etatystycznej w obozie sanacyjnym, twierdzi, że toczy się tam spór o ciężary podatkowe między przemysłem a rolnictwem i że na tem polu istota różnicada zdań w sprawie „etatyzmu”.

Echa dyskusji konstytucyjnej.

„Głos Prawdy” krytykuje przemówienie sejmowe tow. Libermama za to, że szuka „jakiegoś groźnego ataku na demokrację”, za to, że „walczy z nieistniejącymi straszakami, z urojoną rzeczywistością”. A możeby się „Gł. Pr.” lepiej zwrócił z takimi pretensjami do własnego klubu B. B., w którym groźne ataki na demokrację nie ustają ani na chwilę i w którym bardzo „istniejące” straszaki są rzeczywistością aż nazbyt realną. Wstąpienie wreszcie, panowie, z swymi projektami i planami konstytucyjnymi, a nie będzie potrzebowali uspokajać ni pocieszać opinii. Gołosłownym zapewnieniom pism sanacyjnych nikt nie wierzy.

„Przedświt” atakuje tow. Libermama za to, że jakoby utożsamiał Polskę z Jugosławiją i w ten sposób omal nie popełnił zdrady stanu. Każdy, kto słyszał, lub czytał mowę tow. Libermama, wie, że to nieprawda, że mówca zwrócił uwagę na przychylny oddźwięk zamachu jugosłowiańskiego w pewnych sferach w Polsce, że przestrzedzał przed naśladowaniem Jugosławiji. Ale organ Kajdziński-go ma jedyną „misję”: kłamać i rzucać oszczerstwa na P. P. S. Rolę tę spełnia on, jak może: systematycznie i nieinteligentnie.

legraficzne i telefoniczne są przerwane.

Według dotychczasowych obliczeń, zabitych jest 25 osób. Liczba rannych nie została dotychczas ustalona, jednak, jak się zdaje, jest ona bardzo duża.

MIASTO WESTERWIK ZASYPANE ŚNIEGIEM.

Ze Sztokholmu donoszą, iż nad całą Szwecją szaleje śnieżycą, która wyrządziła ogromne szkody. Połączenia telefoniczne i telegraficzne przerwane. W mieście portowym Westerwik śnieg leży na ulicach do wysokości 4 mtr. Ze względu na zawalenie bram i drzwi przez masy śniegu mieszkańcy zmuszeni są wychodzić na ulicę przez okna. Daje się odczuwać brak artykułów pierwszej potrzeby.

TELEGRAMY

AMANULLAH PO UCIECZCE NABIERA ODWAGI

Londyn, 18 stycznia. (A.W.). Według wiadomości z nad granicy indyjskiej były król Ammanullah bawił istotnie w Kandaharze i tam wywie-

sił swoją flagę królewską. Skupia on wszystkich swoich zwolenników, aby na wiosnę podjąć ofensywę przeciwko powstańcom.

ZDETRONIZOWANEGO KRÓLA WYWIEZLI ANGLICY

Londyn, 18 stycznia. (PAT.). Agencja Reutersa donosi z New Delhi, że następcą króla Ammanullah I-nayatullah oraz jego otoczenie, zostali ewakuowani z Kabulu przez samoloty angielskie, na podstawie porozumienia z nowym emirem Habibullahem. Inayatullah przybył do Peszawaru i udaje się w dalszą drogę do Kamgaharu.

ZWYCIĘSKI STRAJK AMERYKANSKICH TKACZY

Nowy Jork, 18 stycznia. (PAT.). W Paterson, centrum przemysłu jedwabniczego w Stanach Zjednoczonych zakończył się, trwający już 3 miesiące, strajk 4.000 robotników. Robotnicy osiągnęli swój cel t. j. 8-godzinny dzień pracy, uznanie ich związku zawodowego i nieznaczną podwyżkę płac.

DWIE NAGRODY

ZA OBALENIE I ZA UTRZYMANIE PROHIBICJI W AMERYCE

Nowy Jork, 18 stycznia. (PAT.). W odpowiedzi na konkurs znanego fabrykanta samochodów Duranta, który przyznał 25.000 dolarów nagrody za najlepszy, zdaniem sądu konkursowego, projekt przerobienia wania prohibicji, W. Randolph Hearst, multimiljarder i wydawca, ogłosił konkurs, z nagrodą w tej samej wysokości, za najlepszy plan odwołania Ustawy Prohibicyjnej.

W SPRAWIE 8-GODZ. PRACY W ŻEGLUDZE ŚRODLĄDOWEJ

KONFERENCJA W MINISTERJUM PRACY

Prowadzona od dłuższego czasu akcja Związku Zawodowego Transportowców, mająca na celu unormowanie czasu pracy w Żegludze Śródlądowej, posunęła się w ostatnich dniach znacznie naprzód.

Dnia 10 b. m. w Ministerjum Pracy odbyła się, pod przewodnictwem naczelnika Wydziału Ochrony Pracy M. P. i O. S., inż. St. Roszkowskiego, konferencja w sprawie rozporządzenia Ministra Pracy o czasie pracy pracowników, zatrudnionych w Żegludze Śródlądowej.

W konferencji brali udział przedstawiciele Min. Handlu i Przemysłu i Min. Robót Publicznych.

Zainteresowani pracownicy byli reprezentowani przez przedstawicieli Zarządu Głównego Związku Zawodowego Transportowców w osobach: prezesa tow. Maxamina, sekretarza tow. Misiorowskiego, członków Zarządu tow. Bobilewskiego i Olszewskiego, oraz tow. Tomaszewskiego, Cendrowskiego i Kadlewicza.

Ze strony przedsiębiorców żegludowych byli obecni: Dyr. Szczyt „Lloyd Bydgoski“, p. Frydman „Żegluga Parowa M. Frydman“, dyr. Malinowski „Ziedn. Warsz. Tow. Transp. i Żegluga Pol.“, p. Górnicki z f-my „St. i J. Górniczy“ i p. Krzyżanowski z Rady Zjazdów Towarzystw Żegludowych.

Dyskusja wykazała, że przedsiębiorcy żegludowi, którzy dotychczas nie stosowali żadnych określonych

norm pracy, a zmuszali pracowników do kilkunastogodzinnej pracy na dobę bez przerwy, nie mogą jeszcze pogodzić się z faktem istnienia ustawy o 8-godz. dniu pracy.

Projekt rozporządzenia wykonawczego o stosowaniu 8-godz. dnia pracy w Żegludze Śródlądowej został przez p.p. przedsiębiorców energicznie zaakceptowany.

Przedsiębiorcy otrzymali należyta odprawę od przedstawicieli pracowników, którzy, powołując się na ramową ustawę o 8-godz. dniu pracy, twarde stali w obronie projektu rozporządzenia.

Po przedyskutowaniu poszczególnych paragrafów projektu została wzywana komisja techniczna, w skład której weszli przedstawiciele pracowników i przedsiębiorców.

Zadaniem Komisji Technicznej ma być uzgodnienie stanowisk co do sposobów wprowadzania w życie norm, objętych rozporządzeniem o czasie pracy pracowników w Żegludze Śródlądowej.

Wobec takiego stanu rzeczy, jest nadzieja, że wyłączeni dotychczas z podziału ustawy o 8-godz. dniu pracy pracownicy na drogach wodnych, narazie będą wzięci w opiekę przez ustawodawstwo — i w nowym sezonie nawigacyjnym korzystać będą z praw, uzyskanych długoletnią walką proletariatu.

Z SĄDÓW

SPRAWA NOWAKA

Sprawa reemigranta Nowaka, zabójcy Jakóbowskiego, odroczone została wskutek zbieżności świadków.

ZA POPARZENIE KWASEM

Sąd okręgowy rozpoznawał wczoraj sprawę Wandy Kossowskiej, oskarżonej o poparzenie kwasem kochanki swego męża Zofji Klimaszewskiej. Oskarżona nie miała zamiaru oszpecać rywalki, tylko ją nastraszyć

jednakże poszkodowana została silnie oszpecona. Sąd skazał Kossowską na rok więzienia, co po zastosowaniu amnestji, zostało zmniejszone do pół roku więzienia.

L. K.

GIMNAZJUM ŻEŃSKIE TOW. SZKÓŁ PRACY

z pełnymi prawami szkół państwowych (Kategoria A)

przy ul. Świętokrzyskiej 35, tel. 224-07.

Egzaminy (od klasy I — VII) systemem lekcyjnym 24, 25, 26 stycznia r. b.

Kancelaria otwarta od 9 — 1 godz.

BILANS HANDLOWY W GRUDNIU

Według obliczeń tymczasowych Głównego Urzędu Statystycznego bilans handlowy za grudzień 1928 r. przedstawia się, jak następuje:

Przywieziono 379.694 ton, wartości 238.395.000 zł.; wywieziono 1.555.372 ton, wartości 209.172.000 zł.

W porównaniu do poprzedniego miesiąca nastąpiło zmniejszenie wywozu o 45.940 tysięcy zł. Zmniejszył się również przywóz o 22.699 tys. zł. Saldo bierne bilansu handlowego wynosi 29.222 tys. złotych.

Ob. M. Hartlińskiego prosimy o skomunikowanie się z Redakcją w godzinach 2—3 po poł. lub o nadesłanie swego adresu.

Księga Adresowa Polski.

Nakładem T-wa Reklamy Międzynarodowej, Sp. z o. odp., jen. repr. Rudolf Mosse w Warszawie ukazał się w ciągu najbliższych dni trzecie wydanie poprawione Księgi Adresowej Polski dla Handlu, Przemysłu, Rzemiosła i Rolnictwa wraz z w. m. Gdańskiem. Wydawnictwo to, ukazało się dotąd dwukrotnie w odstępach rocznych i zdobyło sobie powszechne uznanie i popularność wśród sfer zainteresowanych.

Wydanie Księgi Adresowej Polski, który umożliwiła bezpośrednie stosunki między wytwórcą a spożywcą, wymagało długotrwałej i nader kosztownej pracy przygotowawczej.

Okazało się też przed 3 laty, po wyjściu 1-go wydania, jak znaczna i powszechna była potrzeba wydawnictwa tego rodzaju. Najlepsze świadectwo daje wyczerpanie nakładu obydwu wydań w ciągu bardzo krótkiego czasu.

PRZED WARSZAWSKA KONFERENCJĄ MIĘDZYDZIELN. KONFERENCJA DZIELNICY MOKOTÓW.

W czwartek, 17 b. m., odbyła się w sali Zw. Zaw. Kolarzy (ul. Chocimska 23) Konferencja Dzielnicy Mokotowskiej.

Obrady zajął tow. Rutkiewicz. Na przewodniczącego powołano tow. Rucińskiego.

Przed przystąpieniem do obrad zebrali uczcili przez powstanie pamięć skrytobójczo zamordowanego tow. Teofila Jaszczkowskiego.

Sprawozdanie organizacyjne złożył tow. Rutkiewicz. Plan prac dzielnicy na najbliższą przyszłość zreferował t. Łukasik. Po dyskusji nad sprawozdaniem zabrał głos tow. poseł Zygmunt Zaremba, wygłaszając obszerny referat o sytuacji politycznej i gospodarczej, wysłuchany przez zebranych z uwagą. Nad referatem wywijała się ożywiona dyskusja, świadcząca o jednolitości politycznej zebranych.

Do nowego Komitetu dzielnicowego powołano: na przewodniczącego tow. Łukasika, na wiceprzewodniczącego — tow. Rutkiewicza, na sekretarza — tow. Dubika, na skarbnika — tow. Kłodziejskiego, na referenta oświatowego tow. Szymanowskiego, jako członków Komitetu tow.: Klingerę, Liszewskiego, Gerlacha, Rucińskiego, Łatkowskiego, Rykowskiego i Weychert-Szymanowską.

Do Komisji Rewizyjnej zostali wybrani tow. tow. Domaszewski, Bakus, Matecki, Osuchowski.

Na delegatów na Międzydzielnicową Konferencję wybrała konferencja tow. tow. Łukasika, Szymanowskiego i Klingerę.

Ze spraw organizacyjnych omawiano sprawę Szkoły Partyjnej oraz postanowiono przystąpić do organizowania na dzielnicy Koła Kobiet.

Konferencję zamknął tow. przewodniczący podziękowaniem dla prelegenta za wygłoszony referat.

„DZIAŁALNOŚĆ B. B. S. NA FABRYKACH

PAN „DYKTATOR“ STANISŁAW CELEJEWSKI

W państwowej fabryce karabinów, przy ul. Dworskiej, są delegatami fabrycznymi: Stanisław Celejewski i Jabłoński, „działalce“ B. B. S.

Dn. 17 b. m. „bebesowy“ dyktator, p. St. Celejewski zwołał na gwałt w godzinach pracy, zebranie jednego z działów.

Co za pilna potrzeba? Może Dyrekcja chce robotników wyrzucić na bruk, lub oberwać im płace? Okazało się co innego — raczej zjawisko pocieszające dla każdego zdrowo myślącego robotnika: maż zaufania z tego działu, robotnik Więckiewicz, nie okazywał należytej uległości wobec delegacji i nie napędzał robotników ze Związku klasowego do rozbijackiej organizacji „bebesowej“. Co za niesłychane „zuchwałstwo!“ Wzburzyła się „rewolucyjna“ krew panów delegatów.

Na masówce p. Celejewski kazał wybierać nowego męża zaufania. Przy okazji wygłosił prawie godzinną mowę tej mniej więcej treści: (nie śmiejęcie się towarzysze, tak mówił p. St. Celejewski) „Pużak, Prajer, Zaremba, Haupa i inni „cekawieści“ są opłacani z rządowych pieniędzy“. „Min. Sprawiedliwości (uważa, p. ministrówie!), Ministerjum Spraw Zagranicznych, Ministerjum Pracy dają P. P. S. pieniądze!“ „Niech cekawieści idą do Bolszewji siac demagogię!“

Krótko mówiąc, zbłądził się p. Celejewski do reszty w oczach robotników. Mimo to, że pałkarze B. B. S. nie pozwolili nikomu więcej mówić, mimo pogroźkę ze strony „frakcji rewolucyjnej“, że „teraz się z wami skończy“ i takich „zebyśm słowo powiedział dyrekcji, to już ich niema“ — kandydat bebesowy otrzymał tylko 19 głosów na blisko 70 robotników tego działu. Reszta pragnęła, żeby pozostał mężem zaufania tow. Więckiewicz, Ba, ale to sprawa z p. „dyktatorem“ Celejewskim; uznał, że wybrano bebesa — i kwita.

Słowem — „bebesowi“ delegaci jak i ich pałkarze, stoją na fabrykach terror; jedni fizyczny — pałką, pięścią, rewolwerem; drudzy — groźby wydalenia z pracy, zmuszanie robotników do posłuszeństwa panom delegatom wybranym przeciw przez robotników — terror psychiczny.

„Jaworowszczyzy“ zarzucają Centralnej Komisji Zw. Zawod. C. K. W. P. P. S. „dyktatorstwo“. Porównajmy ten zarzut z postępowaniem B. B. S. w tym i w innych wypadkach.

Któż to stosuje bolszewickie, albo fałszywskie (wszystko jedno — są te same) metody? Kto uprawia demagogię, np. z temi rzekomymi pieniędzmi rządowymi?

Wiedza to warszawscy robotnicy i, jak widzimy, trafnie już to ocenili.

Robotnicarz.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO KRAJU

ŁÓDŹ

O WSTRZYMANIE PODWYŻKI KOMORNEGO I EKSMISJI Z MAŁYCH MIESZKAŃ

W czwartek odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, na którym, między innymi, przyjęto wniosek socjalistycznych grup większości w sprawie wystąpienia do Rządu o wstrzymanie podwyżki komornego i eksmisji z mieszkań jedno i dwuizbowych.

Wiceprezydent tow. dr. Wieliński, w imieniu Magistratu oświadczył, że Magistrat własnymi środkami poprze uchwałę Rady w tej sprawie, zwracając się przytem o współdziałanie do Z. P. P. S. w Sejmie, (d).

SZPITAL ZWIĄZKU KAS CHORYCH

W sobotę odbędzie się posiedzenie Zarządu Okręgowego Związku Kas Chorych, na którym rozpatrywana będzie sprawa wykończenia szpitala związkowego przy ul. Zagajnikowej.

Wielki gmach ten obliczony jest na blisko 300 łóżek i posiadać będzie wszelkie urządzenia pomocnicze.

Kosztorys ogólny wynosi około 2 milionów zł.

Celem szybszego wykończenia szpitala, Okręgowy Związek Kas Chorych zamierza zaciągnąć 1 milion złotych pożyczki w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych. (d).

BEZPŁATNA PRZYCHODNIA PRZECIWGRUŻLICZA

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej o zakładach leczniczych, magistrat zatwierdził statut organizacyjny ogólnej bezpłatnej miejskiej przychodni przeciwgrużliczej.

Ze świadczeń przychodni, która posiadać będzie 2 filie na krańcach miasta, korzystać ma również działwa szkół powszechnych. (d).

OBNIŻKA CEN MIĘSA

Wczoraj odbyło się posiedzenie miejskiej komisji cennikowej, na którym postanowiono obniżyć ceny wszystkich gatunków mięsa i wyrobów masarskich.

Zniżka na mięso wynosi od 10 do

15 gr. na 1 kilogramie w detalu, zaś na wyrob masarskie od 10 do 50 gr. na 1 kilogramie w detalu.

Nowe ceny obowiązować będą od poniedziałku. (d).

RUDA PABJANICKA

ZGOŁA NIEZWYKŁY „SUKCES B. B. S.

„Przedświt“ umieścił niedawno notatkę, że frakcja radnych P. P. S. w Rudzie Pabjanickiej przeszła do B. B. S.

Dla uniknięcia nieporozumień warto wyjaśnić, że w Radzie Miejskiej Rudy Pabjanickiej mieliśmy tylko jednego przedstawiciela, który poprzednio już wyjechał; żadnej frakcji P. P. S. w Radzie Miejskiej nie było — to też kłamstwo „Przedświtu“ jest zupełnie oczywiste!

B. B. S. otrzymała natomiast „sukurs“

chyba niespodziewany: przeszli do niej niektórzy radni t. zw. Bloku robotniczego, oryginalnego „bloku“, który łączył „sanatorów“, komunistów i enpeerowców.

Winszujemy B. B. S. tego „sukcesu“, ale P. P. S. niema tu absolutnie nic do rzeczy.

Kiedyż nakoniec pp. redaktorzy „Przedświtu“ nabiorą jakiegoś takiego pojęcia o stosunkach robotniczych w Polsce?

BIAŁYSTOK

WANDALIZM ORTODOKSÓW

W wyniku trwającej od dłuższego czasu na terenie osady Myszyniec walki między ortodoksami a organizacją Poalej - Ceirej-Sjon, ortodoksi pozostający pod wpływem miejscowego rabina, wtargnęli w nocy do

lokalu organizacji Poalej - Ceirej - Sjon i zdemolowali go doszczętnie. Znajdującą się w tym lokalu bibliotekę ortodoksów w całości zniszczyli, pałac i rozrywając kilkadziesiąt tomów. (A.W.).

STRAJK DUKARZY ŻYDOWSKICH

Wybuchł tu strajk robotników drukarskich w drukarniach żydowskich. Strajkują-

cy żądają 20 procent podwyżki płac.

BRZEŚĆ NAD BUGIEM

TOW. CAŁUŃ—PREZYDENTEM MIASTA

Onegdaj w nocy nastąpił wybór prezydenta Brześcia. Wybrany został tow. Tomasz Całuń, dawny prezydent mia-

sta Radomia. Na wiceprezydenta wybrany został adwokat Lewinson z Łodzi.

TARNÓW

ODCZYT ZBIOROWY O MNIEJSZOŚCIACH NARODOWYCH

Tarnowski oddział TUR. wystąpił z pozytywnej inicjatywą, a mianowicie zorganizował odczyt zbiorowy na temat „Zagadnienie mniejszości narodowych“. Odczyt odbył się w niedzielę, 13 b. m. i zgromadził około tysiąca słuchaczy, którzy z napięciem przez niemal 4 godziny śledzili wywody referentów. Przemawiali kolejno poseł tow. Ciołkosz (PPS.), poseł tow. Zerbe (niemie-

cy socjaliści), tow. dr. Aleksandrowicz (Bund) i poseł tow. dr. Kohut (ukr. partja socj.-rad.).

Referenci przedstawiali kolejno stanowisko swych stronnictw wobec problemu narodowościowego w Polsce.

Bojówka B. B. usiłowała uniemożliwić odczyt niedorzecznymi okrzykami; zniecierpliwieni słuchacze wyrzucili jednak krzykaczy za drzwi.

ŻYCIE I PRACA ROBOTNICZEJ WARSZAWY

STRAJK W DUKARNI „POLSKIEJ“

W wymienionej drukarni, mimo kilkakrotnych żądań ze strony Związku i pracujących, zarząd drukarni nie chciał uwzględnić cennikowych płac żadnej kategorii pracowników drukarskich.

Wobec rozmyślnego zwlekania przez zarząd drukarni z odpowiedzią na postawione żądania i wobec kilkumiesięcznego oczekiwania pracowników na regulację płac, wreszcie cierpliwość pracujących wyczerpała się i wszyscy linotypiści tej drukarni, zarówno dziełowi, jak i pracujący przy gazu-

cie „Epoka“ — zastrajkowali w czwartek przed południem.

Zarząd drukarni, zamiast zająć właściwe stanowisko i podpisać umowę, jak to uczyniły inne drukarnie, starał się wywołać rozdziewiek między strajkującymi. Panowie przedsiębiorcy biegają po różnych drukarniach, usiłując drukować „Epokę“ gdzieś indziej.

Zawiadujemy wszystkich linotypistów, aby strajkowych robót nie wykonywali i w ten sposób nie pomagali wyzyskiwaczom.

WZROST BEZROBOCIA W WARSZAWIE

Według danych państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Warszawie, w okresie tygodniowym od 7 do 12 stycznia włącznie, ogólna przybliżona ilość bezrobotnych w stolicy wynosiła 9,500 osób, w tej liczbie pracowników umysłowych było 2,700. W porównaniu z

poprzednim tygodniem, liczba bezrobotnych zwiększyła się o 385 osób, przeważnie w związku z zastojem w przemyśle budowlanym, oraz w robotach brukarskich i ziemnych. Liczba pozostających bez pracy pracowników umysłowych zmniejszyła się o 50 osób.

Z ŻYCIA PARTJI

C. K. W.

W środę, 23 b. m., o godz. 5 po poł., w lokalu Z. P. P. S. odbędzie się posiedzenie C. K. W.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

KOMUNIKAT

Sekretariat Warsz. Org. Kom. Rob. P. P. S. wzywa wszystkich członków Partii i sympatyków do składania ofiar na budowę Domu Letniego Org. Młodz. T. U. R. im. Teofila Jaskrowskiego, dla uczczenia pamięci padłego za wiarę dla Socjalizmu tow. T. Jaskrowskiego.

SZKOŁA SPOŁECZNO-POLITYCZNA WARSZ. ORG. P. P. S.

Warsz. Okręgowy Komitet Robotniczy przy współdziałaniu Zarządu Głównego T. U. R. organizuje w Warszawie SZKOŁĘ PARTYJNĄ.

Wykłady, seminarja i ćwiczenia praktyczne odbywać się będą dwa razy na tydzień od godz. 6 do 9-ej i jeden raz na miesiąc w niedzielę od godz. 10 do 11-ej. Kurs jest bezpłatny i trwać będzie trzy miesiące. Słuchacze otrzymują świadectwa z ukończenia kursu. W czasie trwania kursu zorganizowane zostaną 4 wykłady publiczne.

Słuchaczami kursu mogą być towarzysze i towarzyszki poleceni przez Komitety dzielnicowe.

Komitety dzielnicowe proszone są o nadsyłanie list kandydatów do szkoły partyjnej do Sekretariatu szkoły. Zapisy słuchaczy przyjmują i szczegółowych informacji udziela kierownictwo kursów w Sekretariacie W. O. K. R. codziennie od godz. 7 do 8-ej wiecz.

Otwarcie szkoły partyjnej odbędzie się w poniedziałek 21 b. m., o godz. 7-ej wiecz. w sali konferencyjnej Z. Z. K., ul. Czerwonego Krzyża 20.

W SOBOTĘ.

Dzielnica Jerozolimka. O godz. 7 wiecz. posiedzenie Wydziału kulturalno-oświatowego w lokalu przy ul. Leszno 53.

W NIEDZIELĘ, 20 B. M.

Koło Pracowników Miejskich PPS. Komitet Koła wzywa wszystkich członków Koła do przybycia w dniu 20 b. m. t. j. w niedzielę o godz. 11-ej rano do lokalu przy ul. Wareckiej 7 na konferencję Dzielnic Śródmiejskiej. Stawiennictwo obowiązkowe.

KONFERENCJE DZIELNICOWE

WOLA-CZYSTE. O godz. 10 r. odbędzie się konferencja dzielnicowa w lokalu dzielnicowym przy ul. Grzybowskiej 57. Wstęp za legitymacjami.

PRAGA. O godz. 10 rano w lokalu C. K. W., Warecka 7. odbędzie się konferencja Dzielnicowa. Na porządku dziennym m. in. wybór władz Dzielnic oraz delegatów na Warsz. Okręgową Konferencję P. P. S.

ŚRÓDMIEŚCIE. O godz. 11 rano w lokalu przy ul. Wareckiej 7, II piętro, odbędzie się konferencja Dzielnicowa. Na porządku dziennym m. in. wybór władz Dzielnic oraz delegatów na Warsz. Okręgową Konferencję P. P. S.

W PONIEDZIAŁEK.

Koło Szołterów PPS. O godz. 11 rano Ogólne zebranie członków koła, w lokalu, Warecka 7.

Koło Elektryków. We wtorek, dnia 22 b. m. o godz. 6 wiecz., odbędzie się zebranie członków koła — w lokalu C. K. W. przy ul. Wareckiej nr. 7.

RUCH ZAWODOWY

WEZWANIE

Już trzy tygodnie trwa lokaut, zastępowany przez nienasyconych fabrykantów wobec robotników m. Krynek.

Wzywamy wszystkie Oddziały Związku Skórzanego do złokautowanych robotników garbarskich.

Spieszcie z pomocą obarczonym rodzinami, głodnym lokautem robotnikom garbarskim, by nie ulegli chciwym fabrykantom.

Zbrane pieniądze przesyłajcie na adres: N. Blacher, Krynyki, województwo białostockie, ul. Porzecka 30.

Zarząd Główny Związku Rob. Przem. Skórzanego i Pokrewn.

RUCH KOBIECY

Wycieczka naukowa. W niedzielę, 20 b. m. o godz. 12 w poł. wydział kobiecy organizuje zbiorową wycieczkę na wystawę przeciwgruźliczą w Państwowej Szkole Hygienicznej, Chocimska 24, pod kierownictwem tow. dr. Budzińskiej - Tylickiej. Punkt zborny w gmachu Szkoły. Wejście bezpłatne. Za wyświetlenie filmu 15 gr. Towarzyszki i Towarzysze, stawcie się licznie i punktualnie.

MŁODZIEŻ

ORGANIZACJA MŁODZIEŻY TUR.

Okręg Warszawa-Podmiejska

W niedzielę, dn. 20 stycznia r. b., o g. 10 rano, w lokalu Długa 19, I p., odbędzie się Okręgowa Konferencja Organizacji Młodzieży TUR. Warszawa-Podm. z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie i wybór Prezydium.
2. Referat informacyjny przedstawiciela K. C. o stanie Organizacji w kraju i zadaniach stojących przed II-gim Zjazdem Organizacji Młodzieży TUR. w Krakowie.
3. Wybór delegatów na Zjazd.
4. Wolne wnioski.

Organizacje wysyłają delegatów w stosunku 1 delegat na 10 członków.

WARSZAWSKA ORGAN. MŁODZ. TUR. Koło im. Montwiłła Mireckiego. W sobotę 19 b. m. o godz. 7 w lokalu Koła ul. Grzybowska 57, odbędzie się odczyt tow. post. Zaremby: „Czem stoi Kapitalizm”.

Koło im. L. Misiolka. W sobotę, 19 b. m. Dzielna 95, o godz. 9 wiecz. zabawa taneczna, wielce urozmaicona. Ceny biletów: 2 zł. dla gości, 1.50 dla członków.

W niedzielę, 20 b. m. o godz. 7 wiecz. — 2 przedstawienia teatralne: „Nikt mnie nie weźmie” i „Nieboszyk z przypadku”.

Tanie wejście, wesoly program — winny zachęcić wszystkich Turowców do przybycia na Powązki.

Zebrań Rady Hulca Warszawskiego Czerwonego Harcerstwa, odbędzie się w sobotę dnia 19 b. m. o godz. 6 min. 30 wiecz. w lokalu przy ul. Wareckiej nr. 7.

Ruch Kult.-Oświatowy

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO T. U. R. W poniedziałek, dnia 21 b. m. o godzinie 18-ej w Sejmie (klub senacki), odbędzie się posiedzenie Zarządu Głównego T. U. R. Na porządku dziennym sprawy 4-ego Walnego Zjazdu TUR. w Krakowie.

Zarząd Okręgowy TUR. Warszawa-Podmiejska. Plenarne posiedzenie Zarządu Okręgowego TUR. odbędzie się w sobotę o godz. 5.30 w lokalu, Długa 19, I piętro. Obecność tow. Strzelca, Dr. Nowakowskiego i Midaka — konieczna.

KURSY JĘZYKA ESPERANTO. Wydz. Kult. - Ośw. przy Zw. Metalowców, (Leszno 53) w porozumieniu z komisją międzyzwiązkową kult. - art. (Chmielna 49), organizuje kursy języka esperanto dla członków Związku i sympatyków. Zapisy przyjmują codziennie ewidencja w godz. od 5-8 wiecz.

Wycieczka do Muzeum Anatomicznego. W niedzielę 20 b. m., odbędzie się wycieczka do Muzeum Anatomicznego (ul. Chałubińskiego nr. 5), urządzona staraniem Kom. Wykonawczego. Zbiórka w poczekalni Muzeum o godz. 10.30 punktualnie. Bilety wstępu otrzymywać można wcześniej w Sekretariacie TUR., Warecka 7 lub na miejscu zbiórki u kierownika wycieczki.

CO GRAJĄ KINA?

Apollo: „Przedwiośnie”.
Colosseum: „Rudowłosa” z Klarą Bow. W mełej sali „Szalecy”.
Casino: „Boska kobieta” z Gretą Garbo.
Capitol: „Carewicz”.
Filharmonja: „Kwiat Złotego Zachodu” i „Bogini Pokus”.
Miejski: „Ojciec”.
Palace: „W kajdanach”.
Pan: „Carewicz”.
Rococo: „Miasto cudów”.
Splendid: „Prywatne życie pięknej Heleny”.

Światowid: „W lasach polskich”.
Stylowy: „Miasto cudów”.
Słońce: „Wołga, Wołga...”.
Wodewil: „Komedja miłości” i „Na ognistym smoku”.

Quo Vadis: „Wicher” z Lilianą Gish.
Astris: „Cyrk Wolfsona”.
Uciecha: „Kobieta na torturach”.
Trianon: „Beau Geste” (Braterstwo krwi).

Sokół: „Przygody brygadiera Gerarda”.
Mewa: „Pan Tadeusz”.
Znicz: „W porwy zmysłów”.
Muza: „Ostatni rozkaz”.

Tomboła: „Szkoła paryska” i „Przygody pięknej panny”.
Bałka: „Z dymem pożarów”.
Italja: „Z dymem pożarów”.
Lotos: „Tygrys z Arizony” i „Człowiek o stu oczach”.

Era: „Ewa w Futrze”.
Praga: „Ostatni rozkaz”.
Bellona: Harold Lloyd jako „nedorostek”.

Wyniki walk zapalczykich w cyrku

Wczorajsza walka Garkowienki z Pooshofem po 25 minutach zakończyła się bez rezultatu. Neuman w 1-ej min. pokonał Milleva. Langut — Nabera i Sztekker w decydującej walce po 29 min. zwyciężył murzyn Sikięgo.

Dziś walczą:
Karsch — Miller.
Pooshof — Neuman,
Holuban — Köhler
i decydująca rewanżowa walka Garkowienki ze Stiborem.

„CASINO”

Nowy świat 50 Początek o g. 5, ost. seans o g. 10.10.

Orkiestra pod batutą Adama Furmańskiego.

GRETA GARBO

j a k o BOSKA KOBIETA

Partner: LARS HANSON.
Reżyser: VICTOR SFASTROM.
Wytwórnia: METRO GOLDWYN
MAYER. Własność: „Jul-Film”.

Kino „ASTRA”

DZIKA 51.
NA EKRAJIE

CYRK WOLFSONA

NA SCENIE:
BOLESŁAW NORSKI-NOZYCA autor-humorysta

CEZARY ROM (cygan)
Aleksandryjczy. Za granicznym
duet taneczny NELLI OŚCIŃSKA (subretka).

Kino „PALACE”

Chmielna 9. Poc. o godz. 5.30 pp.
GEORGE O'BRIEN

w potężnym dramacie amerykańskim

„W KAJDANACH”

wraz ze swą partnerką
ESTELLĄ TAYLOR.

KINEMATOGRAF MIEJSKI

Hipocelna 8. Długa 25.
Początek o godz. 6.30.
Soboty i niedziele o godz. 5.30.

„OJCZE”

Motto: ten film poświęcam memu ojcu i waszym ojcom...

Wl. b. „Estefilm”. Nadprogram: „PIEKNO TATR”.

Codziennie seanse oświatowe wyłącznie dla szkół. W soboty o godz. 12-ej, niedziele i święta o godz. 11.45 i 11.5 dla publiczności.

CAPITOL | PAN

Marszałkowska 125 Nowy Świat 40.
Poc. o g. 4.30 pp. Poc. o g. 4 pp.

G. Zapolskiej CAREWICZ

W roli tytułowej
IWAN PETROWICZ

WODEWIL

Nowy Świat 43 Poc. o g. 6, 8 i 10.
Karnawałowa rewja humoru

MARY PREVOST i CHARLES RAY

w pikantnej opowieści o kompromitującej podwójce, uroczym kobieciatku i małżeństwie nadwątlonym

KOMEDJA MIŁOŚCI oraz VIRGINIA LEE CORBIN i MONTY BANKS

w filmie o sensacyjnej eskapadzie z piękną dziewczynką

NA OGNISTYM SMOKU
Najnowsze piosenki i melodie taneczne bieżącego karnawału w wykonaniu wielkiej orkiestry symfonicznej pod batutą J. Jakubowskiego.

Kino „SŁOŃCE”

BIELAŃSKA 5.
Początek o g. 4.30, ostatni seans g. 10.

DZIS „WOLGA--WOLGA”

ceny zniżone.
W sobotę i niedzielę o 12-ej i 2-ej poranki

Pat-Patachcn i Weloryb
Ceny od 50 gr.

WIECZORNICA W KLUBIE „START”

W niedzielę, dnia 20 stycznia r. b., odbędzie się w salonach P. T. E., Aleje Jerozolimskie 33, róg Marszałkowskiej, front, IV piętro, wieczornica.

Zaproszenia w sekretariacie K. R. K. „Start” Warecka 7, II piętro, codziennie od 7 — 9 wieczór.

Początek punktualnie o 7-mej. Wejście dla członków: 1 zł., dla innych osób 2 zł.

KRONIKA

STAN POGODY.

W Warszawie najwyższa temperatura wynosiła wczoraj — 6.1, najniższa — 15.2. Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: W dalszym ciągu mroźno, przy małym zachmurzeniu nieba na zachodzie, a większym z przelotnymi opadami śnieżnymi na południu, a zwłaszcza na wschodzie kraju. Na wschodzie i na południowym wschodzie umiarkowane wiatry północno-zachodnie, pozatem zachodnie.

Policeja otrzymała instrukcje w sprawie regulowania ruchu ulicznego. Komendant Policji Państwowej Warszawy wydał rozkaz podwładnym sobie organom, by zwracały baczniejszą uwagę na powożących pojazdami konnymi i ciężarówkami oraz na ciągnących ręczne wózki, stosując za każde, choćby najmniejsze przekroczenie przepisów o ruchu kołowym kary doraźne. Przepisy o ruchu ulicznym w Warszawie ustalają porządek ruchu na jezdniach w ten sposób, że nakładają obowiązek na powożących pojazdami ciężarówkami i konnymi oraz ciągnących wózki ręczne postawiania się przy samym chodniku (prawym). Przepisy te jednak są w dalszym ciągu nie przestrzegane.

Z „Wolnej Wszecznicy”. W niedzielę o godz. 12 odbędzie się odczyt doc. S. Seligi.

Z GŁODU I CHŁODU

Na ul. Marszałkowskiej przed domem 104 zasnął i upadł na chodnik 49-letni Jan Rynuszek, bezdomny i bezrobotny. Lekarz Pogotowia stwierdził ogólne osłabienie,

spowodowane głodem i chłodem. Po udzieleniu pomocy, przewieziono Rynuszkę do szpitala Dz. Jezus. (WAD).

BEZ POSADY I BEZ PIENIĘDZY

Niejakiego Mieczysława Baranowskiego, dowiadawszy się, że Jan Jakubczak (Pawia 35) poszukuje posady, oświadczył, że może przyczynić się do wyrobienia posady na poczcie, przyczem na kosztą związane z tą sprawą zażądał 150 zł. Łatwomyślny Ja-

kubczak, nie posiadając własnych pieniędzy, pożyczyl je od znajomego i wręczył Baranowskiemu. Od tej chwili B. stara się uniknąć widoku Jakubczaka. Wobec tego, oszukany J. zameldował o fakcie w policji, oskarżając B. o oszustwo. (WAD).

PRZEJECHANA PRZEZ WÓZ

Na ul. Górczewskiej przed domem nr. 47, wóz przejechał 13-letnią Henrykę Grzegórką, uczennicę. Lekarz Pogotowia stwierdził

u dziewczynki potłuczenie lewego stawu skokowego i wstrząs mózgu. Po opatrunku Grzegórką przewieziono do domu. (WAD).

WŁAMANIE DO MAGAZYNU URZĘDU CELNEGO

W ciągu nocy wczorajszej na terenie stacji Towarowej Warszawa - Gdańska do stali się przez podkop złodzieje do magazynu Urzędu Celnego. Złodzieje rozbili kilkanaście pak z towarami, przyczem po systemie, jakim posługiwali się przy rozbijaniu pak, poznał odrazu, że robili to ludzie zupełnie dokładnie obznajmieni z rozlokowaniem towarów w magazynie. Pozostawi-

li oni nietknięte paczki, zawierające towary małowartościowe, natomiast rozbijali tylko te skrzynki, w których znajdował się jedwab, cenniejsze skóry i t. p. Złodzieje dobrali się nawet do towarów, ukrytych w specjalnych skrytkach w kantorze. Dotychczas nie zdołano ustalić ile i jakiej wartości towarów zginęło. Stwierdził to dopiero specjalna komisja.

SAMOBÓJSTWO ŻOŁNIERZA W KUTNIE

W koszarach 37 p. p. w Kutnie w sali koszarowej, rozległ się wystrzał karabinowy, który zaalarmował podoficera inspekcji i pełniących służbę żołnierzy. Gdy wbiegli oni na salę koszarową, oczom ich przedstawił się ponury widok. Na podłodze w kałuży krwi leżał szeregowiec Bronisław Polach, dający słabe oznaki życia. Obok

leżał karabin, którym denat odebrał sobie życie. Samobójcę przewieziono do szpitala, gdzie po upływie kilku minut zmarł. Dochodzenie ustaliło, że Polach skierowany był do koszar w usta, nogą zaś nacisnął cyngiel, powodując wystrzał. Przyczyna samobójstwa nieustalona. (WAD).

Okręgowy Związek Kas Chorych w Poznaniu

poszukuje dla Kas Chorych województw poznańskiego i pomorskiego 150 Dyplomowanych lekarzy specjalistów i internistów na długoterminowe umowy i bardzo korzystne warunki.

Zgłoszenia z podaniem specjalności, warunków i dokładnego życiorysu, uprasza się kierować pod adresem wyżej wymienionego Związku, Poznań, ul. Patr. Jackowskiego 32.

LECZNICA GONICZNA 14

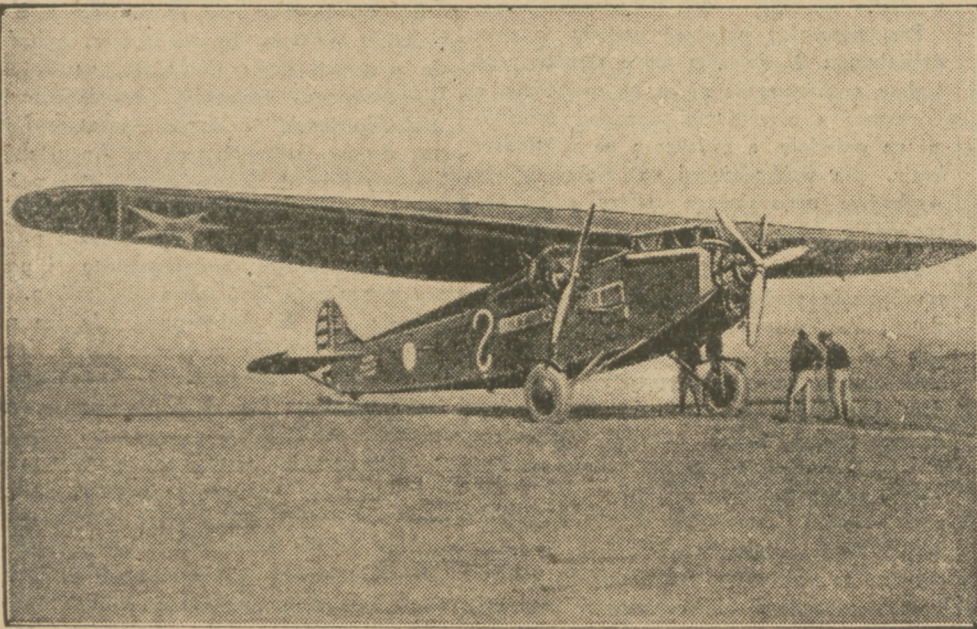
Wszystkie specjalności. Lampa kwarcowa.
Ogłoszenia drobne

Podwójna kłębna — na samochodach Prylńskiego, Warszawa, Jerozolimka 27. Szkoła prowadzi osobne kursy motocyklowe.

Patefony, Parlofony, instrumenty muzyczne, w wielkim wyborze, oraz płyty najnowszych nagrań na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca Feigenbaum, Bieleńska 1.

A) Obrączki ślubne. Pierścienie. Kolczyki. Zegary ścienne, zegarki na raty — bez zaliczki — Gutmacher, 500 z z. Nr. 21 róg Dzielnej.

SAMOLOT, KTORY UTRZYMAŁ SIĘ W POWIETRZU PRZESZŁO 150 GODZIN

Wojskowy aeroplan amerykański pobił rekord wytrzymałości, lecąc przez „Question Mark” („Znak zapytania”) pobił rekord wytrzymałości, lecąc przeszło 150 godzin bez przerwy.

TEATR MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Wielki

o 8 w. „Poławiaczki perełki”

Narodowy

o 8 w. „Brat marnotrawny”

NOWY

o 8 w. „Adwokat i róża”

Letni

o 8 w. „Kokoty z towarzystwa”

Teatr „Ateneum” (ul. Czerwonego Krzyża 20). Dzisiaj o godz. 4-ej popoł. „Choinka”, przedstawienie dla dzieci. O godz. 8 wieczorem grana z niesłabnącem powodzeniem atyczesła komedjo - satyra w 3-ach aktach Katajewa p. t.: „Kwadratura Koła”. W niedzielę o godz. 12 w popoł. i o 3.30 popoł. „Choinka”, przedstawienie dla dzieci. Wieczorem o 8 „Złamana drabina”. W poniedziałek teatr nieczynny. We wtorek „Kwadratura Koła”.

Teatr Wielki. Dzisiaj „Poławiaczki perełki”. W partii Nadira tenor włoski Manuritta.

Teatr Narodowy. Dzisiaj i dni następnych „Brat marnotrawny”.

W niedzielę o 4 popoł. „Pan Jowialski”.

Teatr Letni. Dzisiaj „Kokoty z towarzystwa”.

W niedzielę o 4 popoł. „Polka w Ameryce”.

Teatr Polski. „Włamanie”.

Dzisiaj o godz. 4 popoł. „Cudowny pierścień”.

Jutro, o godz. 12 w południe „Cudowny pierścień”. O godz. 4 popoł. „Ostatnia nowość”.

Teatr Nowy. „Adwokat i róża”.

Teatr Mały. Codziennie „Murzyn warszawski”.

Jutro o godz. 4 popoł. „Pociąg-Widmo”.

Qui Pro Quo. Dzisiaj „M. S. Z., czyli pamiętaj o mnie” z udziałem pp. Hanki Ordonówny, Ziemfińskiej, Haliny Rapackiej, Jaroszy, Dvmszy, Lawińskiego, Toma, Al. Rapackiego.

Z Wczorajszej Giełdy

Dewizy New-York notowano 8.90. Transakcje międzybankowe kablem New-York przeprowadzono na 891.95 za 100 dolarów. Na rynku dewiz europejskich lekko zwiększyły: Holandia, Szwajcaria, Paryż i Praga, obniżyła się natomiast Belgia. Między bankami płacono za Berlin 211.95, a za Gdańsk 172.90. Prywatnie notowano dolary 8.88 1/2, ruble złote 4.62, czerwonce sowieckie 2.02 dolary.

Na rynku akcyjnym panowała tendencja niejednolita. W porównaniu z ostatnimi kursami podniosły się: Bank Polski z 189.00 na 191.00 i Ostrowieckie z 92.00 na 94.00, obniżyły się natomiast Węgiel z 99.75 na 99.50. Na rynku papierów państwowych nieco mocniejsze obie „premijówki”: 4% Irwestycyja podniosła się z 111.75 na 112.00, a 5% Dolarowa z 103.00 na 103.25. W dziale listów zastawnych tendencja utrzymana. W prywatnych obrotach pozagiełdowych notowano: Bank Polski 191.00, Starachowice 38.50, Modrzewów 32.25, Lilpopy 38.00, Rudzki 44.00, Węgiel 99.50, Cukier 46.00.

ZE SPORTU

SKRA ODDAJE SVOJĄ ŚLIZGAWKĘ
DO UŻYTKU SZKOŁOM POWSZECHNYM

Zarząd R. K. S. Skra postanowił uwzględnić prośby szkół powszechnych nr. 158 i nr. 9 o pozwolenie korzystania ze ślizgawki, znajdującej się na boisku Skry, uczniom tych szkół. Możliwość bezpłatnego korzystania ze ślizgawki niewątpliwie przyczyni się do uprzyjemnienia szarych dni szkolnych dzieciom robotniczym, odrywając ich jednocześnie od różnego rodzaju zabaw ulicznych.

ZAWODY ŁYŻWIARSKIE O MISTRZOSTWO WARSZAWY.

Dzisiaj i jutro odbędą się na torach łyżwiarskich WTL przy ul. Nowowiejskiej i w Dołynie Szwajcarskiej zawody łyżwiarskie w jeździe szybkiej, figurowej jednostkowej i parami o mistrzostwo okręgu Warszawskiego. W zawodach wezmą udział członkowie klubów zrzeszonych w Pol. Zw. łyżwiarskim.

ZAKOŃCZENIE TURNIEJU HOKEJOWEGO W DAVOS.

H. C. Davos — AZS 4:1.

Wczoraj odbył się w Davos ostatni mecz turnieju hokejowego, rozegrany między A. Z. S. Warszawa a H. C. Davos. Mecz przyniósł trzecią porażkę drużyny polskiej w stosunku 4:1 (2:1, 0:0, 2:0). Ogólne wrażenie, które pozostawiła drużyna polska po tym meczu, było dużo korzystniejsze, niż po meczach poprzednich. Drużyna nasza wyraźnie powraca do formy. Jedyną brankę dla barw polskich strzelił w pierwszej tercji Memmerling. Zaznaczyć należy, że czwarta bramka dla szwajcarów padła z niezauważonego przez sędziego spalonego. Najlepszym w naszej drużynie był Adamowski, inicjator ciągłych ataków na bramkę Davosu.

PRZED III KONGRESEM Z. R. S. S. — ZNIŻKI KOLEJOWE — KWESTJA LOKALI — KTO BĘDZIE MIAŁ PRAWO GŁOSU

(m) — Jak już donosiliśmy w dniach 3 i 4 lutego r. b., odbędzie się w Krakowie III Kongres Związku Robotniczych Stow. Sportowych.

Poniżej garść ostatnich informacji. W wyniku pertraktacji z Min. Komunikacji uzyskano w drodze powrotnej 60 procent zniżki. Jest to poważną ulgą budżetu robotniczego.

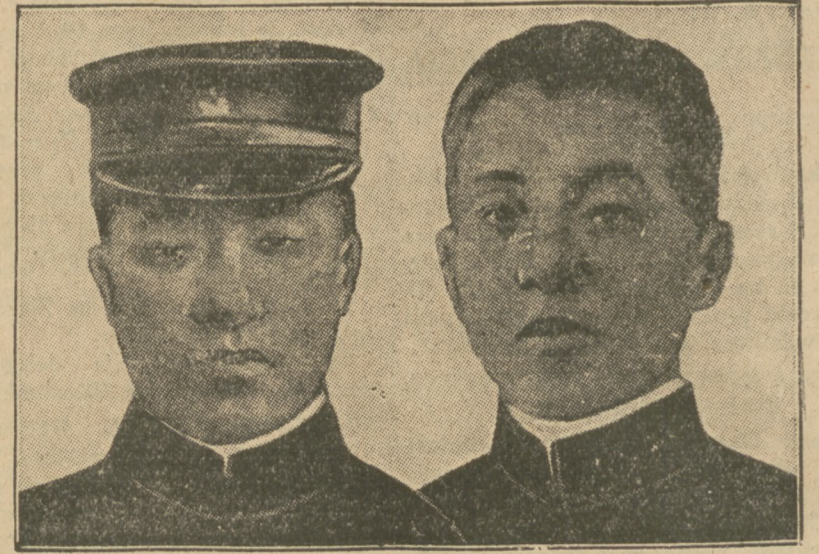
Kwestja lokali i noclegów powinna być w porę załatwiona. Przypominamy, iż wszelkie zgłoszenia w tej materii należy kierować na ręce tow. Staltera (Kraków, Batorego 5), i do Sekretariatu ZRSS-u (Warecka 7).

Najważniejszą sprawą jest niewątpliwie kwestja głosowania. Wszystkie kluby, które nie uregulują składek, bezwzględnie nie będą miały prawa głosu.

NAJBLIŻSZE ZAWODY NARCIARSKIE W ZAKOPANEM.

Dnia 20 b. m. odbędą się w Zakopanem zawody narciarskie organizowane przez krakowską Wisłę t. zw. „memoriał s. p. Wójcickiego”. Zawody będą obsłane przez najlepszych zawodników z Zakopanego, N. Targu i Krynicy.

KRAJ W KTORYM JEST ZBYT WIELU GENERALÓW

Syn marszałka Czang-Tso-Lina, generał Czang-Si-Liang (z prawej strony) mianowany przez rząd nankijski komisarzem dla obrony prowincji północnych, wywiązał się ze swej misji w ten

sposób, że kazał rozstrzelać dwóch generałów, występujących przeciw rządowi nankijskiemu. Jednym z nich był gen. Jang-Ju-Ting (na lewo), b szef sztabu Czang-Tso-Lina.

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO?

DZIS.

11.56 — 12.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 12.10 — 13.00 Koncert z płyt gramofonowych. 13.00 — 13.15 Komunikat rolniczy, oraz transmisja notowań giełdy zbożowej krakowskiej. 13.15 — 14.50 Przerwa. 14.50 — 15.10 Komunikat meteorologiczny, gospodarczy i nadprogram. 15.10 — 15.35 Przerwa. 15.35 — 15.50 Komunikat samorządowy. 15.50 — 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. 16.45 — 17.00 Przerwa. 17.00 — 17.25 Odczyt „Oświata i wychowanie”. 17.25 — 17.50 „Z przeżytych i dzieł narodu”. 17.55 — 18.50 Audycja dla dzieci i młodzieży. 18.50 — 19.10 Rozmaitości. 19.10 — 19.35 — „Radjokronika”. 19.35 — 19.55 Aktualja. 19.56 — 20.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. 20.00 — 20.30 Przerwa. 20.30 — 22.00 Koncert wieczorny „Piękny Ler”, operetka L. Falla. 22.00 — 22.30 Komunikaty meteorologiczne, PAT-a, policyjne, sportowe i nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej.

JUTRO.

10.15 — 11.45 Transmisja nabożeństwa z Katedry Poznańskiej. 11.56 — 12.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 12.10 — 14.00 Transmisja paranku symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej. 14.00 — 14.20 Odczyt „Zakładanie inspektów”. 14.20 — 14.40 Odczyt p. t.: „Czy oplaca się uprawiać len”. 14.40 — 15.00 Odczyt p. t.: „Najważniejsze wiadomości i wskazania o nocy”. 15.00 — 15.15 Komunikat meteorologiczny, nadprogram. 15.15 — 17.30 Transmisja koncertu symfonicznego z

Filharmonii Warszawskiej. 17.30 — 17.55 Odczyt „Towarizm we Włoszech”. 17.55 — 18.20 „Boczna antena”. 18.20 — 19.00 Koncert popołudniowy, popularny. 19.00 — 19.20 Rozmaitości. 19.20 — 19.45 Odczyt z cyklu „W krajach półkuli północnej, sfinksów i piramid”. 19.45 — 19.55 Nadprogram i komunikaty. 19.56 — 20.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. 20.00 — 20.25 „Rozrywki umysłowe”. 20.30 — Recital skrzypcowy Stefana Frenkla. 21.10 — Kwadrans literacki. 21.30 — Koncert orkiestry P. R. 22.00 — 22.30 Komunikaty: lotniczo - meteorologiczny, P. A. T., policyjne, sportowe i nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej.

NOWE FALE STACJI EUROPEJSKICH.

Z dniem 13 b. m. wszystkie stacje europejskie musiały zastosować się do nowego podziału fal i rozpocząć pracę na nowych swoich falach, przyznanych przez Międzynarodową Unję Radjofoniczną. Ponieważ Polska liczy znaczny już zastęp radiostuchaczy lampowych, przeto podajemy nowe fale ważniejszych stacji niemieckich i angielskich.

Zmiany te są następujące: Daventry 482,2 m. (dotychczas 491,8); Glasgow 401,1 m. (dotychczas 405,4); Manchester 378,3 m. (dotychczas 384,6); London 358 m. (dotychczas 361,4); Cardiff 323,2 m. (dotychczas 353); Aberdeen 311,2 m. (dotychczas 500); Belfast 302,7 m. (dotychczas 306,1); Newcastle 243,9 m. (dotychczas 312,5); Bournemouth 288,5 (dotychczas 326,1). Wszystkie inne stacje nadają na fali wspólnej Bournemouth. Daventry 5 pozostaje nadal na fali 1562,5 m.

Również wszystkie stacje niemieckie zmieniają swą długość fal, a mianowicie: Monachium 536,7 (dotychczas 535,7); Berlin 475,4 (dotychczas 483,9); Langenberg 462,2 (dotychczas 468,8); Gdańsk 455,9 (dotychczas 472,7); Frankfurt 421,3 (dotychczas 428,6); Hamburg 391,6 (dotychczas 394,7); Stuttgart 374,1 (dotychczas 379,7); Lipsk 361,9 (dotychczas 365,9); Gliwice 326,4 (dotychczas 329,7); Wrocław 321,2 (dotychczas 322,6); Królewiec 280,4 (dotychczas 303); Kolonia 263,2 (dotychczas 283); Norymbergia 240 (dotychczas 241,9).

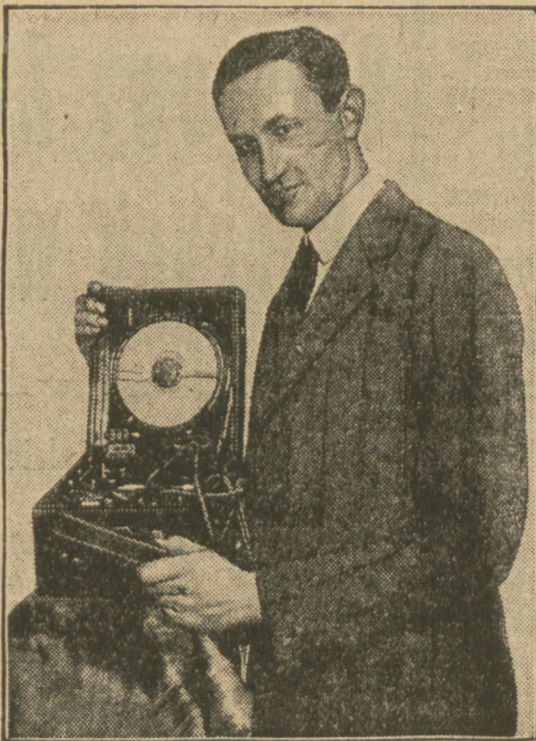
Fale wspólne będą miały stacje: Fryburg 577 (dotychczas 577); Augsburg 366 (dotychczas 566); Hannover 566 (dotychczas 297); Akwizgran 455,9 (dotychczas 400); Drezno 387,1 (dotychczas 275,2); Brema 387,1 (dotychczas 277,8); Szczecin, Magdeburg 283 (dotychczas 236,2); Kaiserslautern 272,7 (dotychczas 277,8); Muenster 265,5 (dotychczas 250); Kiel 250 (dotychczas 254,2); Kassel 250 (dotychczas 252,1); Flensburg 219 (dotychczas 219). Koenigswusterhausen nadaje już na swej nowej fali 1649 m.

HOLD DLA RADJOTELEGRAFISTY „VESTRIS”.

Wszyscy pamiętają straszną katastrofę statku „Vestris”, która pociągnęła za sobą tyle ofiar. Jednym z bohaterów tej katastrofy był radjotelegrafista statku Michał Józef O'Loughlin, który do ostatniej chwili pozostał na swoim posterunku w kabine radiostacji okrętowej, wzywając pomocy aż do chwili, gdy fale całkowicie pochłonięły okręt, a wraz z nim i bohater tego radjotelegrafisty. Obecnie władze zawiadomiły rodziców zmarłego bohatera śmiercią radjotelegrafisty, iż nazwisko jego wyrze będzie na pomniku, położonym w Battery Park w pobliżu New Yorku. Pomnik ten wybudowany został na cześć radjotelegrafistów, którzy zginęli bohaterką śmiercią na swoich posterunkach.

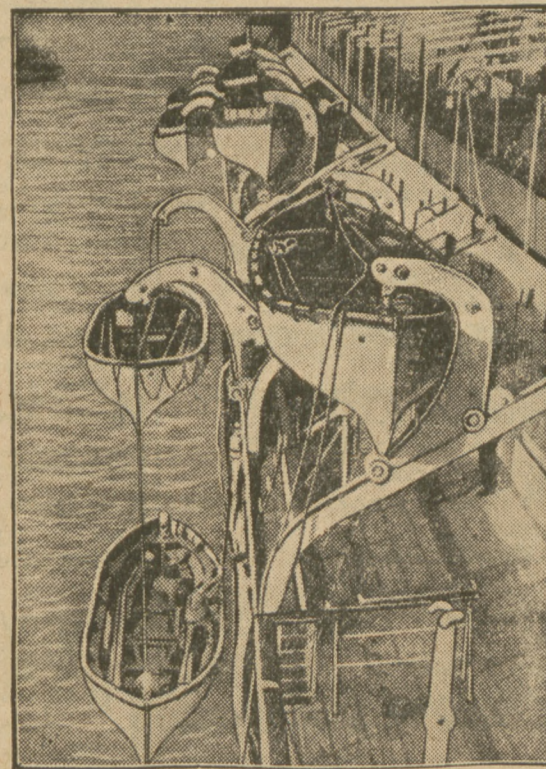
NOWE ZDOBYCZE TECHNIKI

APARAT, KTORY SŁYSZY, JAK... TRAWA ROŚNIE

wynalazł aparat „elektroultra - mikrometr, który podobno reaguje dźwiękiem na każdą nawet najmniejszą, niedostrzegalną dla oka, różnicę wzrostu roślin.

NOWY SYSTEM ŁODZI RATUNKOWYCH

Wprowadzany od pewnego czasu nowy system łodzi ratunkowych cieszy się w Ameryce coraz większym powodzeniem. Innowacja polega na tem, że łożdzie nie są spuszczone na linach ale na szynach, które umożliwiają szybkie przywrócenie łodziom równowagi bez względu na położenie statku.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie i odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. **CENY OGŁOSZEN:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30. drobne za wvraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagranicą o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.